

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO "SVETI ROK"

VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Lj. Gaja 21, Virovitica - HR; tel. +385 33 727031, fax. +385 33 727032

www.zzjzvpz.hr E-mail: zzjzvpz-uprava@zzjzvpz.hr

REPUBLIKA HRVATSKA
VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA
215001

02-05-2016	
570-09/16-01/02	04

IZVJEŠĆE O RADU

ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO

"SVETI ROK"

VIROVITIČKO PODRAVSKE ŽUPANIJE

ZA 2015.g.

Virovitica, ožujak 2016.

I Uvod.....	3
II Izvješća po djelatnostima.....	4
1. Djelatnost javnog zdravstva.....	4
2. Djelatnost zdravstvene zaštite mentalnog zdravlja, prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti.....	18
3. Djelatnost za preventivno odgojne mjere zdravstvene zaštite u osnovnim i srednjim školama.....	32
4. Djelatnost za epidemiologiju i DDD.....	36
5. Djelatnost za mikrobiologiju.....	42
6. Djelatnost za zdravstvenu ekologiju.....	46
III Ekonomsko-financijsko poslovanje.....	60
IV Zaključak.....	68

I UVOD

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko podravske županije zdravstvena je ustanova za obavljanje stručnih i znanstveno-istraživačkih javno zdravstvenih djelatnosti iz okvira prava i dužnosti jedinica lokalne samouprave.

Javnozdravstvena djelatnost obuhvaća epidemiologiju karantenskih i drugih zaraznih bolesti, epidemiologiju kroničnih masovnih bolesti, mikrobiologiju, imunizaciju, sanitaciju, poslove javnog zdravstva, zdravstvenu ekologiju, školsku medicinu, zdravstveno prosvjećivanje s promicanjem zdravlja, te prevenciju ovisnosti i zdravstvenu zaštitu mentalnog zdravlja.

Zavod obavlja slijedeće poslove na razini županije:

- provodi specifičnu preventivnu zdravstvenu zaštitu djece i mladeži, osobito u osnovnim i srednjim školama, te fakultetima i učeničkim domovima,
- prikuplja, kontrolira i analizira statistička izvješća iz područja zdravstva, uključujući bolesti ovisnosti, na svom području za potrebe Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo,
- na zahtjev župana prati i ocjenjuje zdravstveno stanje stanovništva na svom području,
- kontinuirano provodi mjere higijensko-epidemiološke zaštite s epidemiološkom analizom stanja na području županije i po potrebi provodi protuepidemijske mjere, te nadzire provođenje obveznih imunizacija,
- analizira epidemiološko stanje, planira, predlaže i sudjeluje u provođenju mjera i aktivnosti za sprječavanje, rano otkrivanje i suzbijanje bolesti ovisnosti,
- surađuje sa zdravstvenim i drugim ustanovama i zdravstvenim radnicima u provedbi dijagnostike i liječenja bolesti ovisnosti te rehabilitacije i društvene integracije ovisnika,
- nadzire provedbu mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije te provodi protuepidemijske postupke dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije na svom području,
- obavlja mikrobiološku djelatnost od interesa za područje županije,
- prati, proučava, analizira i ocjenjuje higijensku ispravnost vode za piće, vode za rekreaciju i fizikalnu terapiju, površinske i otpadne vode, stanje vodoopskrbe, te zdravstvenu ispravnost namirnica i predmeta opće uporabe za područje županije,
- sudjeluje u izradi i provedbi pojedinih programa zdravstvene zaštite u izvanrednim prilikama,
- prati, analizira i ocjenjuje utjecaj okoliša (zraka) i hrane na zdravstveno stanje stanovništva na području županije,
- sudjeluje u planiranju, predlaganju i provođenju mjera za sprječavanje, rano otkrivanje i suzbijanje kroničnih masovnih bolesti uključujući i bolesti ovisnosti,
- obavlja raspodjelu obveznih cjepiva ordinacijama na primarnoj razini zdravstvene djelatnosti na području županije,
- obavlja i ostale poslove iz područja javnog zdravstva, a na zahtjev Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

II IZVJEŠĆA PO DJELATNOSTIMA

1) DJELATNOST JAVNOG ZDRAVSTVA

Temeljem članka 8. Zakona o državnoj statistici (NN 52/94), čl. 77 i 129. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (NN 75/93), te Programa statističkih istraživanja za Republiku Hrvatsku (NN 21/95) i Pravilnika o provedbi Zakona o evidencijama u oblasti zdravstva za Primarnu i Specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu (NN 4/95), Županijski zavod za javno zdravstvo je preuzeo obvezu prikupljanja i obrade svih zdravstveno statističkih pokazatelja za Virovitičko-Podravsku županiju (NN 21/14).

U Djelatnosti javnog zdravstva rade 2 djelatnika:

- 1 specijalist javnog zdravstva
- 1 bacc. med. techn.

Od prošle godine nakon dobivanja suglasnosti Ministarstva zdravlja na djelatnosti je zaposlena prvostupnica sestринства, te je ugovoren specijalist javnog zdravstva putem Ugovora o poslovnoj suradnji sa Zavodom za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije. Pred kraj prošle godine na raspisani natječaj za specijalizaciju iz javnog zdravstva javio se jedan kandidat, koji je i izabran, te će biti upućen na specijalističko usavršavanje. Unatoč tome, sve do njegovog povratka sa specijalističkog usavršavanja koje traje četiri godine, potrebno je putem ugovora osigurati vanjskog suradnika zbog nesmetanog obavljanja poslova sa djelatnosti.

Izvješće zdravstvene statistike

Na području naše Županije u 2015. godini djeluju:

- 1 županijski Dom zdravlja u Virovitici sa ispostavama u Orahovici, Slatini i Pitomači (ordinacije opće medicine, te specijalističke i stomatološke ordinacije koje nisu u koncesiji)
- 1 županijski Zavod za hitnu medicinu
- 1 Opća bolnica - stacionarno liječenje i sve specijalističko-konzilijarne ordinacije, te Djelatnost za transfuziju krvi
- 1 Zavod za javno zdravstvo sa svojim ispostavama u Slatini, Orahovici i Pitomači
- 71 zdravstvena ustanova u PZZ i SKZ – u koncesiji/privatne
 - 27 privatnih ordinacija liječnika opće medicine
 - 22 privatne stomatološke ordinacije
 - 3 privatne specijalističke ginekološke ordinacije
 - 2 privatne ordinacije medicine rada
 - 5 specijalističkih privatnih ordinacija
 - 2 specijalističke ortodontske ordinacije
 - 5 poliklinika
 - 5 privatnih ustanova za zdravstvenu njegu i rehabilitaciju u kući

Podaci se prikupljaju i obrađuju jednom godišnje, mjesečno i tromjesečno na obrascima koji su propisani Zakonom (NN 21/14). Nakon prikupljanja podataka počinje korekcija i kontrola obrazaca, a zatim računalna obrada podataka po ustanovama, općinama i gradovima i po djelatnostima:

- Zaštita djece, dojenčadi i opća medicina
- Preventivna zdravstvena zaštita – pregledi, preventivne aktivnosti i zdravstveni odgoj
- Djelatnost za preventivno odgojne mjere zdravstvene zaštite u osnovnim i srednjim školama
- Sistematski pregledi dojenčadi i predškolske djece
- Hitna medicinska pomoć
- Zdravstvena zaštita žena
- Medicina rada
- Zaštita i liječenje usta i zubi
- Patronaža i kućna njega
- Specijalističko-konzilijarna djelatnost
- Oboljenja – (morbidity), obrada oboljenja vrši se po djelatnostima, općinama, gradovima i za županiju
- Izvješće o provedenom preventivnom pregledu osigurane osobe starije od 50 godina

Županijski Zavod za javno zdravstvo ima rok za dostavu podataka prema Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo do 28. veljače tekuće godine za prethodnu godinu, za primarnu zdravstvenu zaštitu i specijalističko konzilijarnu. Svoja izvješća Zavod šalje na magnetnom mediju i odgovarajućim obrascima koje je zaprimio i obradio.

Prema „Pravilniku o provedbi Zakona o evidencijama u području zdravstva za područje stacionarne zdravstvene zaštite i praćenje bolesti ovisnosti“, (NN 44/00), od 26 travnja 2000. godine, Zavod za javno zdravstvo „Sv. Rok“ Virovitičko-podravške županije od 01. srpnja 2001. godine preuzima odgovornost za obradu individualnih podataka iz programa za:

- Bolesničko statističke obrasce (JZ – BSO)
- Prijava poroda (JZ – POR)
- Prijava gestacijske dobi
- Prijava perinatalne smrti (JZ – PER)
- Prijava prekida trudnoće (JZ – POB)
- Bolesničko statistički obrazac (JZ – ONKO)

Podaci se obrađuju na PC računalu, a programska rješenja su vrlo precizna – izvješća se šalju propisno zakonu (NN 21/14).

Tijekom čitave godine prikupljaju se i kontroliraju:

- Prijave malignih neoplazmi (JZ – NEO) u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, koje se u HZJZ šalju mjesečno
- Prijave o smrti (sudjelujemo u kontroli kvalitete podataka)
- Podaci o preventivnim sistematskim pregledima koje također prikupljamo, obrađujemo, upisujemo i šaljemo u HZJZ

PUČANSTVO VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine Virovitičko-podravska županija ima 84.836 stanovnika (40.281 u gradovima i 44.555 u općinama). Od ukupnog broja stanovnika 48% je muškaraca i 52% žena. U odnosu na popis iz 2001. godine broj stanovnika u Županiji se smanjio za 9,2% (u gradovima za 6,8%, a u općinama za 11,2%), što je više nego u Hrvatskoj, gdje se broj stanovnika smanjio za 7.2%.

Rođeni

U 2013. godini zabilježen je pad broja živorođene djece (790) u odnosu na prethodnu godinu za 0,5%, tj. rođeno je 4 djece manje nego u 2012. (794). Od ukupno 794 rođene djece u 2013. godini, rođeno je 790 živorođene djece i 4 mrtvorodene djece.

Stopa nataliteta (živorođeni na 1.000 stanovnika) u 2013. iznosila je 9,3 što je jednako kao i u Hrvatskoj u 2013. (9,3).

Umrli

U 2013. zabilježen je pad broja umrlih osoba (1.172), u odnosu na prethodnu godinu, tj. umrlo je 12 osoba manje nego prethodne 2012 godine (1.184).

Stopa mortaliteta (umrli na 1.000 stanovnika) u 2013. iznosila je 13,8 što je nešto više od stope u Hrvatskoj koja je u 2013. iznosila 11,8.

U 2013. umrlo je 4 dojenčadi, odnosno 0,34% od ukupnog broja umrlih. Od ukupnog broja umrle dojenčadi 4 ili 100% umrlo je u prvim danima života, tj. od 0 do 6 dana života. Stopa umrle dojenčadi (broj umrle dojenčadi na tisuću živorođenih) u 2013. iznosila je 5,1 što je više u odnosu na 2012. godinu (3,8) i više nego u Hrvatskoj u 2013. godini (4,1).

Stopa prirodnog prirasta u 2013. bila je u Virovitičko-podravskoj županiji negativna i iznosila je -4,5 (-382 osoba) tako da je zabilježen negativan prirodni prirast stanovništva u 3 grada i 12 općina.

Negativno prirodno kretanje pokazuje i vitalni indeks (živorođeni na 100 umrlih) koji je iznosio 67,4.

Stopa prirodnog prirasta u 2013. bila je u Republici Hrvatskoj negativna i iznosila je -2,4 (-10.447 osoba). Negativno prirodno kretanje pokazuje i vitalni indeks (živorođeni na 100 umrlih) koji je iznosio 79,3 (Tablica 2).

Podaci o najčešćim uzrocima smrti, kako po grupama bolesti, tako i po pojedinačnim bolestima, slični su podacima za 2013. godinu, kako za Virovitičko-podravsku županiju tako i za Hrvatsku. Među uzrocima smrti vode bolesti cirkulacijskog sustava (50,0%), novotvorine (26,02%) i ozljede (5,80), a među pojedinačnim uzrocima smrti najčešće su ishemijske bolesti srca (I20-I25) (22,6%), zatim slijede cerebrovaskularne bolesti (I60-I69) (16,3%), hipertenzija (5,5%), zloćudna novotvorina dušnica (bronha) i pluća (C33-C34) (4,6%) i zloćudne novotvorine debelog crijeva (C18-C21) (4,4%).

Vodeći uzroci smrti u žena u 2013. bile su ishemijske bolesti srca (I20-I25) (25,0%), zatim slijede cerebrovaskularne bolesti (I60-I69) (18,8%), hipertenzija (7,9%), zloćudna novotvorina dojke (C50) (3,4%) i zloćudne novotvorine debelog crijeva (C18-C21) (2,9%).

U muškaraca vodeći uzroci smrti bile su ishemijske bolesti srca (I20-I25) (20,2%), zatim slijede cerebrovaskularne bolesti (I60-I69) (13,8%), zloćudna novotvorina dušnica (bronha) i pluća (C33-C34) (6,6%), zloćudne novotvorine debelog crijeva (C18-C21) (6,0%) i kronične bolesti donjeg dišnog sustava (4,3%).

Najzornije situaciju prikazuju potencijalno izgubljene godine života osoba starih između 1 i 75 godina u Virovitičko-podravskoj županiji i u Hrvatskoj u 2013. godini. Naime, potencijalno izgubljene godine života odnose se na podatak o ukupno izgubljenim godinama života zbog prerane smrti stanovništva nastale zbog određenih uzroka smrti. Preranom smrću smatra se smrt koja se dogodila prije određene starosne dobi (npr. prije 75. godine ili očekivanog trajanja života). Stopa potencijalno izgubljenih godina života pokazuje broj izgubljenih godina života na 100.000 stanovnika.

Sklopljeni brakovi

U 2013. sklopljeno je u Virovitičko-podravskoj županiji 394 brakova. Stopa sklopljenih brakova (sklopljeni brakovi na 1.000 stanovnika) u 2013. iznosila je 4,6. U Hrvatskoj je u 2013. sklopljeno 19.169 brakova. Stopa sklopljenih brakova (sklopljeni brakovi na 1.000 stanovnika) u 2013. iznosila je 4,5.

Razvedeni brakovi

U 2013. godini je u Virovitičko-podravskoj županiji bilo 121 pravomoćno razvedenih brakova. Stopa razvedenih brakova (broj razvedenih brakova na 1.000 stanovnika) iznosila je 1,4.

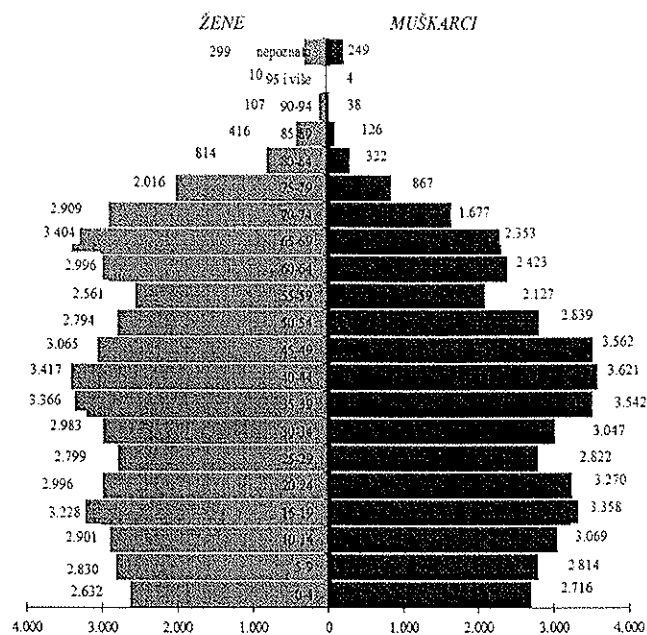
Broj razvedenih brakova na 1.000 sklopljenih u Virovitičko-podravskoj županiji u 2013. iznosio je 307,1.

U 2013. godini u Hrvatskoj je bilo 5.992 pravomoćno razvedenih brakova. Stopa razvedenih brakova (broj razvedenih brakova na 1.000 stanovnika) iznosila je 1,4.

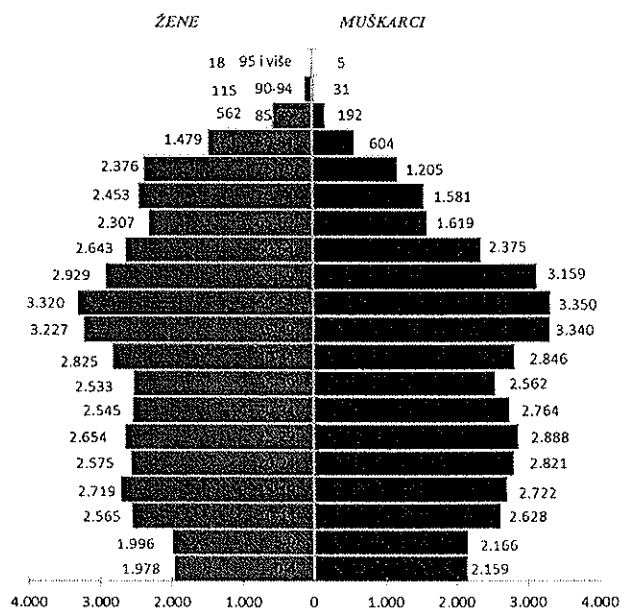
Broj razvedenih brakova na 1.000 sklopljenih u Hrvatskoj 2013. iznosio je 312,6.

Tablica 1. Pučanstvo Virovitičko-podravške županije po gradovima i općinama i dobnim skupinama –
popis iz 2011. godine

	Popis 2011.				Popis 2001. ukupno	Razlika 2011.- 2001.	
	ukupno	0-14 g.	15-64 g.	65 g. i više		broj	%
REPUBLIKA HRVATSKA	4.284.889	652.428	2.873.828	758.633	4.437.460	-346.805	-7,2
VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA	84.836	13.492	56.797	14.547	93.389	-8.553	-9,2
GRADOVI	40.281	6.237	27.714	6.330	43.229	-2.948	-6,8
Orahovica	5.304	788	3.668	848	5.792	-488	-8,4
Slatina	13.686	2.169	9.346	2.171	14.819	-1.133	-7,6
Virovitica	21.291	3.280	14.700	3.311	22.618	-1.327	-5,9
OPĆINE	44.555	7.255	29.083	8.217	50.160	-5.605	-11,2
Crnac	1.456	221	894	341	1.772	-316	-17,8
Čačinci	2.802	396	1.872	534	3.308	-506	-15,3
Čađavica	2.009	307	1.244	458	2.394	-385	-16,1
Gradina	3.850	641	2.481	728	4.485	-635	-14,2
Lukač	3.634	546	2.402	686	4.276	-642	-15,0
Mikleuš	1.464	253	969	242	1.701	-237	-13,9
Nova Bukovica	1.771	265	1.132	374	2.096	-325	-15,5
Pitomača	10.059	1.710	6.796	1.553	10.465	-406	-3,9
Sopje	2.320	331	1.496	493	2.750	-430	-15,6
Suhopolje	6.683	951	4.309	1.423	7.524	-841	-11,2
Špišić Bukovica	4.221	705	2.752	764	4.733	-512	-10,8
Voćin	2.382	626	1.485	271	2.421	-39	-1,6
Zdenci	1.904	303	1.251	350	2.235	-331	-14,8

Slika 1. Pučanstvo Virovitičko-podravske županije po dobi i spolu 2001. godine

Slika 2. Pučanstvo Virovitičko-podravske županije po dobi i spolu 2011. godine

Tablica 2. Vitalno-statistički događaji u Virovitičko-podravskoj županiji u 2013. godini

	živorođeni	mrtvorodođeni	umrli	prirodni prirast	Vitalni indeks	Umrli dojenčad			Brakovi		Stopa na 1000 stanovnika ¹⁾		
					(živorođeni na 100 umrlih)	ukupno	0-6 dana	stopa na 1000 živorođeni	sklopljeni	razvedeni	živorođeni	umrli	prirodni prirast
REPUBLIKA HRVATSKA	39.939	144	50.386	-10.447	79,3	162	92	4,1	19.169	5.992	9,3	11,8	-2,4
VIR.-POD. ŽUPANIJA	790	4	1.172	-382	67,4	4	4	5,1	394	121	9,3	13,8	-4,5
GRADOVI	386	1	468	-82	82,5	1	1	2,6	188	59	9,6	11,6	-2,0
Orahovica	41	1	75	-34	54,7				26	5	7,7	14,1	-6,4
Slatina	123		166	-43	74,1	1	1	8,1	69	22	9,0	12,1	-3,1
Virovitica	222		227	-5	97,8				93	32	10,4	10,7	-0,2
OPĆINE	404	3	704	-300	57,4	3	3	7,4	206	62	9,1	15,8	-6,7
Crnac	13		27	-14	48,1				8		8,9	18,5	-9,6
Čačinci	28		38	-10	73,7				12	1	10,0	13,6	-3,6
Čadavica	8		37	-29	21,6				6	4	4,0	18,4	-14,4
Gradina	30		55	-25	54,5				18	7	7,8	14,3	-6,5
Lukač	34	1	61	-27	55,7	2	2	58,8	13	1	9,4	16,8	-7,4
Mikleuš	16		21	-5	76,2				15	5	10,9	14,3	-3,4
Nova Bukovica	14		36	-22	38,9				8	2	7,9	20,3	-12,4
Pitomača	89		144	-55	61,8				39	15	8,8	14,3	-5,5
Sopje	21		46	-25	45,7				13	2	9,1	19,8	-10,8
Suhopolje	67	1	128	-61	52,3				22	8	10,0	19,2	-9,1
Špišić Bukovica	33	1	63	-30	52,4				19	12	7,8	14,9	-7,1
Voćin	36		27	9	133,3	1	1	27,8	20	3	15,1	11,3	3,8
Zdenci	15		21	-6	71,4				13	2	7,9	11,0	-3,2

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku

1) Stope su izračunate na temelju Popisa 2011. godine

Tablica 3. Umrli po skupinama bolesti, te udio i stope na 100.000 stanovnika u Virovitičko-podravskoj županiji i u RH u 2013. godini

UZROCI SMRTI PO GRUPAMA BOLESTI (MKB - X. REVIZIJA)	Virovitičko-podravska županija			Republika Hrvatska		
	Broj	%	stopa na 100.000 stanovnika	Broj	%	stopa na 100.000 stanovnika
1 Zarazne i parazitarne bolesti	6	0,51	7,07	291	0,56	6,79
2 Novotvorine	305	26,02	359,52	13.940	26,96	325,33
3 Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava	1	0,09	1,18	37	0,07	0,86
4 Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	33	2,82	38,90	1.354	2,62	31,60
5 Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	30	2,56	35,36	1.229	2,38	28,68
6 Bolesti živčanog sustava	11	0,94	12,97	888	1,72	20,72
7 Bolesti oka i očnih adneksa						
8 Bolesti uha i mastoidnog nastavka				3	0,006	0,07
9 Bolesti cirkulacijskog sustava	586	50,00	690,74	24.988	48,32	583,17
10 Bolesti dišnog sustava	48	4,10	56,58	2.152	4,16	50,22
11 Bolesti probavnog sustava	52	4,44	61,29	2.267	4,38	52,91
12 Bolesti kože i potkožnog tkiva				8	0,02	0,19
13 Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	1	0,09	1,18	117	0,23	2,73
14 Bolesti genitourinarnog sustava	19	1,62	22,40	750	1,45	17,50
15 Trudnoća, porođaj i babinje				3	0,01	0,07
16 Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	3	0,26	3,54	87	0,17	2,03
17 Prirodne malformacije, deformiteti i kromosomske anomalije	2	0,17	2,36	80	0,15	1,87
18 Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	7	0,60	8,25	565	1,09	13,19
19 Ozljede, otrovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka	68	5,80	80,15	2.951	5,71	68,87
Ukupno	1.172	100	1.381,49	51.710	100	1.206,80

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku: DEM-2/2013. godina

Stope su izračunate na temelju Popisa 2011. godine

Tablica 4. Potencijalno izgubljene godine života osoba starih između 1 i 75 godina u Virovitičko-podravskoj županiji i u RH u 2013. godini

UZROCI SMRTI PO GRUPAMA BOLESTI (MKB - X REVIZIJA)	Virovitičko-podravska županija			Republika Hrvatska		
	Potencijalno izgubljene godine života u godinama	%	Stopa potencijalno izgubljenih godina života na 100.000 stanovnika	Potencijalno izgubljene godine života u godinama	%	Stopa potencijalno izgubljenih godina života na 100.000 stanovnika
1 Zarazne i parazitarne bolesti	97,50	1,38	124,60	2.150,50	0,79	54,57
2 Novotvorine	2466,50	34,86	3.152,12	103.703,00	37,90	2.631,62
3 Bolesti krvi i krvotornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava				229,00	0,08	5,81
4 Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	206,00	2,91	263,26	5.160,50	1,89	130,96
5 Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	161,50	2,28	206,39	5.057,00	1,85	128,33
6 Bolesti živčanog sustava	148,50	2,10	189,78	5.795,00	2,12	147,06
7 Bolesti oka i očnih adneksa						
8 Bolesti uha i mastoidnog nastavka				25,50	0,01	0,65
9 Bolesti cirkulacijskog sustava	2035,50	28,77	2.601,31	69.681,00	25,47	1.768,26
10 Bolesti dišnog sustava	198,00	2,80	253,04	7.180,50	2,62	182,22
11 Bolesti probavnog sustava	398,50	5,63	509,27	17.026,00	6,22	432,06
12 Bolesti kože i potkožnog tkiva				67,50	0,02	1,71
13 Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva				581,00	0,21	14,74
14 Bolesti genitourinarnog sustava	78,50	1,11	100,32	1.502,00	0,55	38,12
15 Trudnoća, porođaj i babinje				81,00	0,03	2,06
16 Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	223,50	3,16	285,63	7.524,50	2,75	190,95
17 Prirodne malformacije, deformiteti i kromosomske anomalije	142,00	2,01	181,47	5.446,50	1,99	138,21
18 Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo				2.711,50	0,99	68,81
19 Ozljede, otrovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka	920,00	13,00	1.175,73	39.711,00	14,51	1.007,72
Ukupno	7076,00	100	9.042,93	273.633,00	100	6.943,84

Tablica 5. Deset vodećih uzroka smrti u Virovitičko-podravskoj županiji u 2013. godini – ukupno

Rang	DIJAGNOZA (MKB - X. REVIZIJA)	Broj	%	Na 100.000 st.
1	I20-I25 Ishemijske bolesti srca (I20-I25)	265	22,6%	312,4
2	I60-I69 Cerebrovaskularne bolesti (I60-I69)	191	16,3%	225,1
3	I10-I15 Hipertenzija	65	5,5%	76,6
4	C33-C34 Zloćudna novotvorina dušnica (bronha) i pluća (C33-C34)	54	4,6%	63,7
5	C18-C21 Zloćudne novotvorine debelog crijeva (C18-C21)	52	4,4%	61,3
6	J40-J47 Kronične bolesti donjeg dišnog sustava	41	3,5%	48,3
7	E10-E14 Dijabetes melitus (E10-E14)	30	2,6%	35,4
8	K70, K73, K74 Kronične bolesti jetre i ciroza	23	2,0%	27,1
9	C50 Zloćudna novotvorina dojke (C50)	20	1,7%	23,6
10	C16 Zloćudna novotvorina želuca (C16)	19	1,6%	22,4
	Ostalo	412	35,2%	485,6
	UKUPNO	1.172	100,0%	1.381,5
	Broj stanovnika	84.836		

Tablica 6. Deset vodećih uzroka smrti u Virovitičko-podravskoj županiji u 2013. godini – muškarci

Rang	DIJAGNOZA (MKB - X. REVIZIJA)	Broj	%	Na 100.000 st.
1	I20-I25 Ishemijske bolesti srca (I20-I25)	119	20,2%	290,1
2	I60-I69 Cerebrovaskularne bolesti (I60-I69)	81	13,8%	197,5
3	C33-C34 Zloćudna novotvorina dušnica (bronha) i pluća (C33-C34)	39	6,6%	95,1
4	C18-C21 Zloćudne novotvorine debelog crijeva (C18-C21)	35	6,0%	85,3
5	J40-J47 Kronične bolesti donjeg dišnog sustava	25	4,3%	61,0
6	I10-I15 Hipertenzija	17	2,9%	41,4
7	K70, K73, K74 Kronične bolesti jetre i ciroza	17	2,9%	41,4
8	C61 Zloćudna novotvorina kestenjače (prostate) (C61)	16	2,7%	39,0
9	C16 Zloćudna novotvorina želuca (C16)	14	2,4%	34,1
10	E10-E14 Dijabetes melitus (E10-E14)	13	2,2%	31,7
	Ostalo	212	36,1%	516,9
	UKUPNO	588	100,0%	1.433,6
	Broj stanovnika	41.017		

Tablica 7. Deset vodećih uzroka smrti u Virovitičko-podravskoj županiji u 2013. godini – žene

Rang	DIJAGNOZA (MKB - X. REVIZIJA)	Broj	%	Na 100.000 st.
1	I20-I25 Ishemijska bolest srca (I20-I25)	146	25,0%	333,2
2	I60-I69 Cerebrovaskularne bolesti (I60-I69)	110	18,8%	251,0
3	I10-I15 Hipertenzija	46	7,9%	105,0
4	C50 Zloćudna novotvorina dojke (C50)	20	3,4%	45,6
5	C18-C21 Zloćudne novotvorine debelog crijeva (C18-C21)	17	2,9%	38,8
6	E10-E14 Dijabetes melitus (E10-E14)	17	2,9%	38,8
7	J40-J47 Kronične bolesti donjeg dišnog sustava	16	2,7%	36,5
8	C33-C34 Zloćudna novotvorina dušnica (bronha) i pluća (C33-C34)	15	2,6%	34,2
9	S72 Prijelom bedrene kosti (femura)	11	1,9%	25,1
10	I70 Ateroskleroza (I70)	9	1,5%	20,5
	Ostalo	177	30,3%	403,9
	UKUPNO	584	100,0%	1.332,8
	Broj stanovnika	43.819		

Tablica 8. Pet vodećih uzroka nasilne smrti u Virovitičko-podravskoj županiji u 2013. godini – ukupno

Rang	DIJAGNOZA (MKB - X. REVIZIJA)		Broj	%	Na 100.000 st.
1	S72	Prijelom bedrene kosti (femura)	17	25,0%	20,0
2	T 71	Asfiksija	12	17,6%	14,1
3	T 07	Nespecificirane višestruke ozljede	6	8,8%	7,1
4	T 75	Učinci drugih vanjskih uzroka	5	7,4%	5,9
5	S01	Otvorena rana glave	4	5,9%	4,7
	Ostalo		24	35,3%	28,3
	UKUPNO		68	100%	80,2
	Broj stanovnika		84.836		

Tablica 9. Pet vodećih uzroka nasilne smrti u Virovitičko-podravskoj županiji u 2013. godini – muškarci

Rang	DIJAGNOZA (MKB - X. REVIZIJA)		Broj	%	Na 100.000 st.
1	T 71	Asfiksija	12	26,1%	29,3
2	S72	Prijelom bedrene kosti (femura)	6	13,0%	14,6
3	T 75	Učinci drugih vanjskih uzroka	5	10,9%	12,2
4	T 07	Nespecificirane višestruke ozljede	5	10,9%	12,2
5	S02	Prijelom lubanje i kosti lica	4	8,7%	9,8
	Ostalo		14	30,4%	34,1
	UKUPNO		46	100%	112,1
	Broj stanovnika		41.017		

Tablica 10. Pet vodećih uzroka nasilne smrti u Virovitičko-podravskoj županiji u 2013. godini – žene

Rang	DIJAGNOZA (MKB - X. REVIZIJA)		Broj	%	Na 100.000 st.
1	S72	Prijelom bedrene kosti (femura)	11	50,0%	25,1
2	T 93	Posljedice ozljeda noge	2	9,1%	4,6
3	S01	Otvorena rana glave	2	9,1%	4,6
4	S06	Intrakranijalna ozljeda	1	4,5%	2,3
5	S12	Prijelom vrata	1	4,5%	2,3
	Ostalo		5	22,7%	11,4
	UKUPNO		22	100%	50,2
	Broj stanovnika		43.819		

Nacionalni program ranog otkrivanja raka vrata maternice

Bolest je to od koje zahvaljujući današnjim mogućnostima u medicini i javnom zdravstvu, uzimajući u obzir mogućnosti i znanja u sprječavanju i mogućnostima ranog otkrivanja ove bolesti, ne bi smjela teoretski oboljeti niti umrijeti ni jedna žena u svijetu. No nažalost stvarnost je još uvijek poražavajuća, pa je tako rak vrata maternice četvrto po učestalosti sijelo raka kod žena u svijetu.

U Europi je od raka vrata maternice u 2012. godini oboljelo gotovo 67.000, a umrlo više od 26.000 žena. Istočna Europa područje je najveće pojavnosti i smrtnosti od raka vrata maternice u Europi, a istodobno je to područje koje ima i najveću stopu smrtnosti. Najnižu stopu pojavnosti raka vrata maternice u Europi ima Finska (ona je u 2012. godini iznosila 4,3 na 100.000), a ujedno Finska ima i najnižu stopu smrtnosti od raka vrata maternice (2012. godine stopa je iznosila 1,0 na 100.000).

Hrvatska u odnosu na istočnu Europu ima povoljniju situaciju, ali u odnosu na zapadnu Europu znatno lošiju. U Hrvatskoj je rak vrata maternice deseto najčešće sijelo raka u žena s 339 novooboljelih žena u 2013. godini, što čini 3% svih zloćudnih bolesti žena. U 2013. godini umrlo je u Hrvatskoj 127 žena, a u 2014. godini 130 žena. Kako je vidljivo unutar same Europe postoje velike razlike, a jednako tako i unutar same Hrvatske. Preventivne mjere za rak vrata maternice u Hrvatskoj od šezdesetih godina prošlog stoljeća, dovele su do značajnog pada broja novooboljelih žena kroz razdoblje od dva desetljeća (44%). Silazni je trend bio prisutan sve do 1991. godine, no nakon tog razdoblja ne primjećuju se značajni pomaci.

U Virovitičko-podravskoj županiji rak vrata maternice treće je najčešće sijelo raka u žena s 13 novooboljelih žena u 2013. godini, što čini 6,2% svih zloćudnih bolesti žena (gruba stopa 29,7/100.000). U 2012., 2013. i 2014. godini u Virovitičko-podravskoj županiji od rak vrata maternice umrle su 3 žene (gruba stopa 6,8/100.000, a što čini 2,6% svih smrti od raka u žena).

Od 1. prosinca 2012. godine u Hrvatskoj se provodi Nacionalni program ranog otkrivanja raka vrata maternice, kojemu je osnovni cilj rano otkrivanje maligne bolesti ili pak promjena koje joj prethode, a namijenjen je ženama u dobi od 25 do 64 godine. Sve žene u ovoj dobi, koje po evidenciji Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje posljednje tri godine nisu obavile Papa test, pozvane su da se jave izabranom ginekologu s kojim mogu dogovoriti termin pregleda.

Tablica 11. Incidencija raka vrata maternice po županijama u 2013. godini;

broj i stopa na 100.000 žena

ŽUPANIJA	BROJ	STOPA
VIROVITIČKO PODRAVSKA	13	29,7
VUKOVARSKO SRIJEMSKA	21	22,6
POŽEŠKO SLAVONSKA	9	22,4
KARLOVAČKA	14	21,0
KOPRIVNIČKO KRIŽEVAČKA	12	20,1
ŠIBENSKO KNINSKA	11	19,7
DUBROVAČKO NERETVANSKA	12	19,1
OSJEČKO-BARANJSKA	29	18,3
ZAGREBAČKA	30	18,3
BRODSKO POSAVSKA	14	17,2
VARAŽDINSKA	15	16,6
LIČKO SENJSKA	4	15,6
REPUBLIKA HRVATSKA	339	15,3
SISAČKO MOSLAVAČKA	13	14,6
GRAD ZAGREB	58	13,8
KRAPINSKO ZAGORSKA	9	13,2
ISTARSKA	14	13,1
PRIMORSKO GORANSKA	19	12,4
BJELOVARSKO BILOGORSKA	7	11,4
ZADARSKA	9	10,4
SPLITSKO DALMATINSKA	22	9,4
MEDIMURSKA	4	6,9

Tablica 12. Smrtnost od raka vrata maternice po županijama u 2014. godini;

broj i stopa na 100.000 žena

ŽUPANIJA	BROJ	STOPA
KARLOVAČKA	7	10,5
MEĐIMURSKA	6	10,3
KOPRIVNIČKO KRIŽEVAČKA	6	10,1
OSJEČKO-BARANJSKA	15	9,5
POŽEŠKO SLAVONSKA	3	7,5
PRIMORSKO GORANSKA	11	7,2
VIROVITIČKO PODRAVSKA	3	6,8
ISTARSKA	7	6,5
BJELOVARSKO BILOGORSKA	4	6,5
VUKOVARSKO SRIJEMSKA	6	6,5
GRAD ZAGREB	25	5,9
REPUBLIKA HRVATSKA	130	5,9
VARAŽDINSKA	5	5,5
ŠIBENSKO KNINSKA	3	5,4
DUBROVAČKO NERETVANSKA	3	4,8
ZADARSKA	4	4,6
ZAGREBAČKA	7	4,3
BRODSKO POSAVSKA	3	3,7
SPLITSKO DALMATINSKA	8	3,4
KRAPINSKO ZAGORSKA	2	2,9
SISAČKO MOSLAVAČKA	2	2,3
LIČKO SENJSKA	0	0,0

2) DJELATNOST ZDRAVSTVENE ZAŠTITE MENTALNOG ZDRAVLJA, PREVENCIJE I IZVANBOLNIČKOG LIJEČENJA OVISNOSTI

Statistički podaci o aktivnostima Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja (sekundarna i tercijarna prevencija ovisnosti)

Tablica 1. Ukupan broj ovisnika koji su bili korisnici usluga Djelatnosti do konca 2015. godine (kumulativno)

Do konca	Ukupan broj ovisnika	Marihuana	Opijati, MTD, BUP	Alkohol	AMP, MDMA, BZO, KOK, HAL	Ostalo (MZ, kocka i sl.)
2011.	348	92	55	149	19	33
2012.	381	100	59	165	19	38
2013.	429	109	62	197	19	42
2014.	491	123	67	225	21	55
2015.	528	127	69	243	22	67

Tablica 2. Trend kretanja broja ovisnika koji su bili korisnici usluga Djelatnosti (promjena u odnosu na prethodnu godinu)

Razdoblje	Ukupan broj ovisnika	Marihuana	Opijati, MTD, BUP	Alkohol	AMP, MDMA, BZO, KOK, HAL	Ostalo (MZ, kocka i sl.)
2011.-2012.	+9,5 %	+8,7 %	+7,3 %	+10,7 %	nema novih	+15,2 %
2012.-2013.	+12,6 %	+9 %	+5,1 %	+19,4 %	nema novih	+10,5 %
2013.-2014.	+14,5 %	+12,8 %	+8,1 %	+14,2 %	+10,5 %	+31 %
2014.-2015.	+7,5%	+3,3%	+3,0%	+8,0%	+4,8%	+21,8%

Tablica 3. Skupni podaci o ovisnicima i konzumentima droga koji su bili korisnici usluga Djelatnosti tijekom godine, prema sredstvima ovisnosti

Dobna struktura (godine)	OPIJATI		THC		COC		BZO		AMP/MDMA/ LSD		ALKOHOL		MTD/BUP	
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
do 14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-18	0	0	4/3	1/0	0	0	0	0	0	0	1/1	0	0	0
19-22	0	0	5/0	0	0	0	0	0	1/1	0	1/1	0	0	0
23-26	0	0	1/1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27-30	0	0	0	0	0	0	0	0	1/0	0	1/1	0	2/1	0
31-40	1/1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7/3	2/0	7/0	1/0
41 i više	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	44/12	0	2/0	0
UKUPNO	1	0	10	1	0	0	0	0	2	0	54	2	11	1
NOVOPRIDOŠLIH	1	0	4	0	0	0	0	0	1	0	18	0	1	0

	Muških	Ženskih	Ukupno
OVISNIKA I KONZUMENATA	63	4	67
OSTALIH KORISNIKA	20	43	63
Ukupno	83	47	130

Legenda:

THC – tetrahidrokanabinol (marihuana, hašiš)

COC – kokain

BZO – benzodiazepini (pojedini lijekovi)

AMP – amfetamini (speed i sl.)

MDMA – metamfetamini (ecstasy)

LSD – halucinogena droga

MTD/BUP – metadon i buprenorfin

KOK – kokain

HAL – halucinogene droge (ostale)

Tablica 4. Nove sudske mjere u Djelatnosti za 2014. i 2015. godinu

2014.	Izrečene			Provođene		
	51			34		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	51	0	0	34	0	0

2015.	Izrečene			Provođene		
	53			36		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	52	1	0	35	1	0

Stručni tim Djelatnosti

U Djelatnosti su zaposleni u stalnom radnom odnosu i kroz vanjsku suradnju:

- Siniša Brlas, profesor psihologije
- Tomislav Šokec, medicinski tehničar
- Snježana Karničnik, dr. med. spec. psihijatar (vanjska suradnica, Opća bolnica Virovitica)

Preventivne aktivnosti unutar univerzalne (primarne) prevencije ovisnosti i zaštite mentalnog zdravlja

Predavanja, tribine i radionice

SIJEČANJ

1. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 14. siječnja 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (prva skupina učenika u šk.g. 2014./15.).

2. Predavanje za studente

U četvrtak 15. siječnja 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog održao je predavanje pod nazivom „Psihologija u zaštiti mentalnog zdravlja“ studentima psihologije Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu.

3. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 21. siječnja 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Srednje škole Marka Marulića Slatina u okviru programa „Zdrav za 5“ (prva skupina učenika).

4. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 28. siječnja 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Srednje škole Marka Marulića Slatina u okviru programa „Zdrav za 5“ (druga skupina učenika).

5. Predavanje za učenike srednje škole

U petak 30. siječnja 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (druga skupina učenika).

VELJAČA

6. Predavanje za djelatnike škola

U petak 13. veljače 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Osijeku je održao predavanje pod nazivom „Nove ovisnosti; stvarnost ili zabluda“.

7. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 18. veljače 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Industrijsko-obrtničke škole Slatina u okviru programa „Zdrav za 5“ (prva skupina učenika).

8. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 25. veljače 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Industrijsko-obrtničke škole Slatina u okviru programa „Zdrav za 5“ (druga skupina učenika).

OŽUJAK

9. Predavanje za djelatnike škola

U petak 06. ožujka 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Orahovici je održao predavanje pod nazivom „Proaktivna skrb o mentalnom zdravlju djece i mladih i međusektorska suradnja“.

10. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 11. ožujka 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Gimnazije Petra Preradovića Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (prva skupina učenika).

11. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 11. ožujka 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Gimnazije Petra Preradovića Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (druga skupina učenika).

12. Predavanje za učenike srednje škole

U petak 13. ožujka 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Katoličke klasične gimnazije s pravom javnosti u Virovitici u okviru programa „Zdrav za 5“.

13. Predavanje za učitelje osnovne škole

U srijedu 18. ožujka 2015. godine na poziv ravnatelja Osnovne škole Ivane Brlić Mažuranić u Virovitici profesor Siniša Brlas, psiholog kao gost na Učiteljskom vijeću ove škole učiteljima je održao predavanje o prepoznavanju simptoma zloupotrebe novih droga među mladima.

14. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 25. ožujka 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Strukovne škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (prva skupina učenika).

15. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 25. ožujka 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Strukovne škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (druga skupina učenika).

16. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 25. ožujka 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Strukovne škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (treća skupina učenika).

17. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 25. ožujka 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Strukovne škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (četvrta skupina učenika).

18. Predavanje za učenike srednje škole

U petak 27. ožujka 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Gimnazije Petra Preradovića Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (treća skupina učenika).

TRAVANJ

19. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 08. travnja 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Industrijsko-obrtničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (prva skupina učenika).

20. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 15. travnja 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Industrijsko-obrtničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (druga skupina učenika).

21. Predavanje za stručnjake

U subotu 25. travnja 2015. godine u Poreču je na 1. hrvatskom simpoziju bolesti ovisnosti i komorbidnih poremećaja s međunarodnim sudjelovanjem profesor Siniša Brlas, psiholog sudionicima održao predavanje pod nazivom „Komunikacija s ovisnicima“.

LIPANJ

22. Predavanje za učenike srednje škole

U petak 12. lipnja 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Industrijsko-obrtničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (treća skupina učenika).

RUJAN

23. Predavanje za učitelje učenika prvoga razreda osnovnih škola

U petak 25. rujna 2015. godine u Pučkom otvorenom učilištu Slatina održana je edukacija učitelja u okviru projekta „U zdravom i čistom okolišu osjećam se zeleno“. Ispred Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije edukacija je obuhvatila sljedeće predavače i teme:

1. prim. mr. sc. Miroslav dr. Venus (povezanost očuvanja okoliša i tjelesnog zdravlja) i
2. Siniša Brlas, prof. (povezanost tjelesnog i mentalnog zdravlja).

STUDENI

24. Predavanje za studente visoke škole

U srijedu 25. studenog 2015. godine u Visokoj školi za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici profesor Siniša Brlas, psiholog održao je prvo u nizu predviđenih predavanja za studente na temu „Rezultati istraživanja o pušenju, alkoholu, kockanju, drogama i slobodnom vremenu među studentima Visoke škole za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici“.

PROSINAC

25. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 02. prosinca 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (prva skupina učenika u šk.g. 2015./16.).

26. Predavanje za studente visoke škole

U četvrtak 03. prosinca 2015. godine u Visokoj školi za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici profesor Siniša Brlas, psiholog održao je drugo u nizu predviđenih predavanja za studente na temu „Rezultati istraživanja o pušenju, alkoholu, kockanju, drogama i slobodnom vremenu među studentima Visoke škole za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici“.

27. Tribina za učenike učeničkog doma

U utorak 08. prosinca 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog s učenicima u Učeničkom domu Virovitica održao je tribinu o štetnom djelovanju alkohola

28. Predavanje za učenike srednje škole

U petak 11. prosinca 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (druga skupina učenika)

29. Predavanje za učenike srednje škole

U petak 11. prosinca 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (treća skupina učenika)

30. Predavanje za učenike srednje škole

U petak 11. prosinca 2015. godine profesor Siniša Brlas, psiholog održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (četvrta skupina učenika).

31. Predavanje za studente visoke škole

U ponedjeljak 14. prosinca 2015. godine u Visokoj školi za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici profesor Siniša Brlas, psiholog održao je predavanje za studente na temu „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“.

Suradnja, projekti, obilježavanje značajnih datuma i izdavačke aktivnosti

1. Objavljen Godišnjak za 2014. godinu

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije objavio je na svojoj web stranici (www.zzjvzp.hr) godišnje izvješće o radu Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja za 2014. godinu (Godišnjak za 2014. godinu). Izvješće obuhvaća aktivnosti u prevenciji i suzbijanju ovisnosti koje su se protekle godine provodile na području Virovitičko-podravske županije te aktivnosti u području skrbi o mentalnom zdravlju populacije.

2. Nastavlja se s programom „Zdrav za pet“ u našoj županiji i u 2015. godini

Nastavljeno je s provedbom programa „Zdrav za pet“ u Virovitičko-podravskoj županiji i u 2015. godini. Program „Zdrav za pet“ provodi se na nacionalnoj razini, a njime su naravno obuhvaćene i škole u Virovitičko-podravskoj županiji. Radi se o kompleksnom pristupu kojim se u formi predavanja i radionica za učenike u odgojno-obrazovnim ustanovama nastoje prevenirati rizična ponašanja kod djece i mladih. Program suradnički provode Zavod za javno

zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije, Policijska uprava Virovitičko-podravska i odgojno-obrazovne ustanove u Virovitičko-podravskoj županiji.

Osim navedenih predavanja o štetnosti djelovanja droga koja se održavaju u prvom razredu srednjih škola, predviđena su i predavanja u osmom razredu osnovnih škola (tema je štetno djelovanje alkohola) te u drugom razredu srednjih škola (tema je problematično i patološko kockanje).

3. Provedba evaluacije rada kroz osmogodišnje razdoblje (2007. – 2014.)

Program savjetodavnog rada u Djelatnosti sustavna je i planirana stručna aktivnost koja kao programsku sastavnicu uključuje i evaluaciju provedenih stručnih postupaka. Evaluacija se provodi tako da korisnici usluga odnosno klijenti po završetku programiranih aktivnosti, a u skladu s Okvirnim programom savjetodavnog rada, ispunjavaju evaluacijski listić. Evaluacija programa rada provedena je za proteklo osmogodišnje razdoblje (od 2007. do 2014. godine). Rezultati provedene evaluacije pokazuju da su korisnici iznimno zadovoljni načinom rada u Djelatnosti, a osobito su zadovoljni komunikacijom s članovima stručnoga tima. Velika većina njih smatra da im je dolaženje na savjetodavne razgovore pomoglo u rješavanju problema zbog kojega su došli i kako bi rado i ostalima koji imaju problem sličan njihovom svakako preporučili javljanje u Djelatnost.

EVALUACIJA PROGRAMA RADA

U Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja
Zavoda za javno zdravlje "Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije
od 01. siječnja 2007. do 31. prosinca 2014. godine
(N=82)

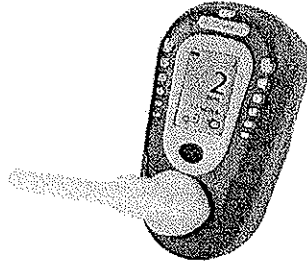
Završetkom individualnog programa rada korisnike usluga (klijente) zamolimo da iskažu svoje zadovoljstvo i mišljenje o provedenim aktivnostima. Dolje je analiza njihovih odgovora za navedeno razdoblje (crvenom su bojom istaknute srednje vrijednosti procjena ispitanika te dominantni odgovori u pojedinačnim pitanjima).

- Molimo Vas da na sljedećoj skali procjene izrazite svoje općenito zadovoljstvo načinom rada u ovoj Djelatnosti (označite znakom "X")?
4,75
1-----2-----3-----4-----X-5
- Koliko ste zadovoljni komunikacijom s članovima stručnoga tima Djelatnosti (označite znakom "X")?
4,95
1-----2-----3-----4-----X5
- Mislite li da Vam je dolaženje u Djelatnost pomoglo u rješavanju problema zbog kojih ste došli (zакružite slovo ispred jednog od ponuđenih odgovora)?
a) da, pomoglo mi je u potpunosti (79,27%)
b) da, pomoglo mi je djelomično (19,51%)
c) ne, nije mi pomoglo (1,22%)
- Biste li komu drugomu tko ima problem preporučili da dođe u ovu Djelatnost (zакružite slovo ispred jednog od ponuđenih odgovora)?
a) da, svakako bih (89,02%)
b) možda (8,54%)
c) ne, nikako ne bih (2,44%)

4. Nabavljen uređaj za detekciju ugljičnog monoksida (CO) u dahu

Za provedbu aktivnosti prevencije i suzbijanja pušenja cigareta nabavljen je uređaj Smokelyzer kojim se utvrđuje razina ugljičnog monoksida u izdahu. Ovaj je uređaj predviđen za korištenje u nizu javnozdravstvenih aktivnosti u narednom razdoblju putem kojega se na vrlo zoran način pokazuje pušačima, ali i ostalima (pasivnim pušačima, nepušačima)

povezanost između pušenja i bolesti za koje pušenje predstavlja povećani rizični faktor (maligne bolesti i bolesti srca i krvnih žila).

5. Javnozdravstvenom akcijom obilježen Svjetski dan zdravlja 07. travnja

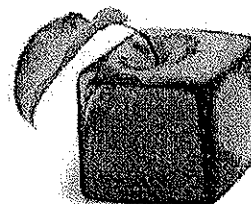
Ove godine akcija predstavlja nastavak prošle godine započete uspješne kampanje u Virovitičko-podravskoj županiji pod motom „U zdravom tijelu zdrav duh – udahni život punim plućima“, koja je ove godine postala dijelom nacionalne akcije koja se pod nazivom „Dani preventive 2015.“ provodi od 07. travnja do 31. svibnja 2015. godine.

Ove se godine središnja akcija provodila u Orahovici, i to u suradnji sa Povjerenstvom za suzbijanje bolesti ovisnosti Virovitičko-podravske županije i Medicinskim fakultetom iz Osijeka s kojega su studenti završne godine studija medicine sudjelovali u ovoj akciji. U utorak, 07. travnja 2015. godine u centru Orahovice bio je postavljen štand na kojemu su djelatnici Zavoda zainteresiranim građanima posebnim uređajem mjerili razinu ugljičnog monoksida u izdahu. Podatak o ugljičnom monoksidu govori kolika je sposobnost krvi da opslužuje tijelo kisikom, presudno važnim činiteljem za zdravlje i život. Pokazalo se da pušači imaju smanjenu sposobnost da njihova krv opslužuje tijelo kisikom i stoga su u većemu riziku po zdravlje jer ne mogu disati punim plućima. Svim zainteresiranim građanima podijeljeni su prigodni edukativni leci i motivacijski pokloni kako bi ustrajali u brizi za svoje zdravlje. Smisao je ove akcije ukazati na važnost brige o vlastitom zdravlju, kako tjelesnom tako i mentalnom, te osvijestiti potrebu aktivnog pristupa očuvanju zdravlja.

PREVENCIJA

DANI PREVENTIVE 2015
7.4. - 31.5.2015.

PREVENCIJA - Preventiva uzajamni!

6. Predstavljena publikacija o provedenom istraživanju među studentima

Zavod za javno zdravstvo i Visoka škola za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici zajednički su organizirali predstavljanje publikacije „Istraživanje o pušenju, alkoholu, kockanju, drogama i slobodnom vremenu među studentima Visoke škole za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici“. Istraživanje je provedeno tijekom akademske godine 2014./2015. u okviru projekta „Proaktivna skrb o mentalnom zdravlju obitelji: savjetovanišni i preventivni postupci usmjereni pomoći u organizaciji slobodnog vremena“ kojega je provoditelj Zavod, a kojega financira Ministarstvo zdravlja.

Publikacija je predstavljena u srijedu 27. svibnja 2015. godine u svečanoj dvorani „Viro“ Visoke škole za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici. U okviru ovoga predstavljanja studentima je podijeljen i ranije tiskani vodič za pomoć mladima u organizaciji slobodnog vremena „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“, a provedena je i evaluacija istraživanja kratkim anketnim ispitivanjem među studentima.

7. Obilježavanje Svjetskoga dana nepušenja u Virovitičko-podravskoj županiji

Svake se godine u svijetu 31. svibnja obilježava Svjetski dan nepušenja. Cilj i smisao ove javnozdravstvene akcije jest promovirati zdravlje, ohrabriti nepušače da ustraju u nepušenju, ali i potaknuti pušače da prestanu pušiti.

Prvi dio akcije proveden je u petak, 29. svibnja 2015. godine između 11 i 13 sati u centru Pitomače gdje je bio postavljen štand na kojemu su djelatnici Zavoda za javno zdravstvo zainteresiranim građanima posebnim uređajem mjerili razinu ugljičnog monoksida u izdahu. Svim zainteresiranim građanima tom su prigodom podijeljeni i prigodni edukativni leci i motivacijski pokloni kako bi ustrajali u brizi za svoje zdravlje.

Drugi dio akcije održan je u nedjelju, 31. svibnja 2015. godine (upravo na Svjetski dan nepušenja) kojom su prilikom biciklisti entuzijasti udruge KEKS biciklima vozili po dijelu Virovitičko-podravske županije i dijelili građanima letak pod nazivom „Kako se ne izgubiti u duhanskome dimu“. Biciklistička tura krenula je oko 11 sati iz Virovitice, a vožnja je bila rutom preko Križnice, Pitomače, Vukosavljevice pa do virovitičkih ribnjaka na kojima je završila u poslijepodnevnim satima. Građani su pozvani da se pridruže u vožnji biciklima i tako osvijeste važnost zdravoga življenja za očuvanje zdravlja.

8. Uspješno dovršena provedba velikog projekta o zaštiti mentalnog zdravlja ljudi u našoj županiji

Nakon što je Zavodu za javno zdravstvo Ministarstvo zdravlja Republike Hrvatske odobrilo projekt pod nazivom „Proaktivna skrb o mentalnom zdravlju obitelji; savjetovanišni i preventivni postupci usmjereni pomoći u organizaciji slobodnog vremena“, projekt se od srpnja 2014. do srpnja 2015. godine provodio u Virovitičko-podravskoj županiji u suradnji s partnerom (Udruženjem klubova liječenih alkoholičara Slatina) i suradnicima (Visokom

školom za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici i odgojno-obrazovnim ustanovama u Virovitičko-podravskoj županiji).

U okviru projekta provedeno je niz stručnih aktivnosti usmjerenih specifičnoj edukaciji i osnaživanju stanovnika u donošenju zdravih životnih odluka. Osobito je važan aspekt usmjeren pomoći djeci i mladima u organizaciji slobodnog vremena. Aktivnosti usmjerene djeci i mladima temeljene su na ranije provedenom opsežnom istraživanju o pušenju, alkoholu, drogama i slobodnom vremenu među učenicima koje je u proteklih deset godina provedeno u školama u Virovitičko-podravskoj županiji, a u okviru ovoga projekta provedeno je isto istraživanje i među studentima Visoke škole za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici, o čemu je izdana i publikacija. Projekt je iznjedrilo tri nove publikacije: šesto izdanje vodiča „Iskoristi dan u Virovitičkopodravskoj županiji“, zatim publikaciju o rezultatima istraživanja provedenog među studentima, te završnu publikaciju o projektu u kojoj su opisane najvažnije projektne aktivnosti.

9. Projekt „U zdravom i čistom okolišu osjećam se zeleno“

Nakon što su Virovitičko-podravska županija i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost sklopili ugovor prema kojemu će Fond financirati provedbu projekta „U zdravom i čistom okolišu osjećam se zeleno“, Virovitičko-podravska županija sporazumom je u nadležnost provedbu projekta povjerila Zavodu za javno zdravstvo. Opći cilj projekta jest poučiti učenike važnosti očuvanja okoliša za njihovo zdravlje. Kako bi se ostvario ovaj glavni cilj projekta važno je osposobiti učitelje učenika osnovnih škola u Virovitičko-podravskoj županiji za daljnje educiranje njihovih učenika o odgovornom odnosu prema okolišu čime se posredno skrbi i o tjelesnom i mentalnom zdravlju.

Slijedom toga, za učitelje učenika prvoga razreda osnovnih škola organizirana je edukacija u Pučkom otvorenom učilištu Slatina koja je obuhvatila sljedeće predavače i teme:

1. prim. mr. sc. Miroslav dr. Venus (povezanost očuvanja okoliša i tjelesnog zdravlja),
2. Siniša Brlas, prof. (povezanost tjelesnog i mentalnog zdravlja),
3. Davor Šunk, samostalni umjetnik i autor slikovnice „Osjećam se zeleno“ (prikaz slikovnice kao pomoćnog nastavnog sredstva i njezina primjenjivost u nastavi),
4. mr. sc. Vesna Šerepac, dipl. ped. (metodičke i didaktičke smjernice za kurikularno ostvarivanje teme o tome kako navedene sadržaje ostvariti kroz nastavni proces)

Nakon ove edukacije svi su učenici u svojim školama dobili slikovnicu „Osjećam se zeleno“ koja na njima primjeren i blizak način obrađuje ovu temu, a učitelji su prošli i terenski dio edukacije u tvrtki „Flora“ iz Virovitice. Cilj je da se učitelji u stvarnoj situaciji kroz princip zornosti senzibiliziraju i educiraju o važnosti razvrstavanja otpada i gospodarenja otpadom. Stečena znanja učiteljima će omogućiti da kvalitetnije s učenicima obrađuju relevantne teme zaštite okoliša i očuvanja tjelesnog i mentalnog zdravlja.

Ovaj je projekt jedinstven po tome što uspijeva povezati očuvanje okoliša sa zaštitom i tjelesnog i mentalnog zdravlja djece i mladih.

10. Objavljen vodič za ublažavanje ispitne tjeskobe namijenjen učenicima i studentima

U srijedu 21. listopada 2015. godine u Visokoj školi za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici održana je promocija vodiča za pomoć studentima u ublažavanju tjeskobe koja se gotovo redovito pojavljuje kod većine učenika i studenata prije i tijekom polaganja ispita. Vodič pod nazivom „Kako prevladati ispitnu tjeskobu“ napisali su profesor psihologije Siniša Brlas i magistra psihologije Ivana Martinušić. Koncipiran je tako da nakon uvodnog pojašnjenja temeljnih pojmova učenike i studente u koracima vodi ka ublažavanju tjeskobe za vrijeme učenja, pred ispit te za vrijeme ispita. Radi se o nizu praktičnih i međusobno logički povezanih savjeta kojima je cilj očuvanje mentalnog zdravlja mladih u stresnim i frustrirajućim ispitnim situacijama. Publikacija je džepnog formata kako bi bila praktična i u svakom trenutku pri ruci svima onima koji se nalaze pred ispitnom situacijom.

Promocija ovoga vodiča uvodna je aktivnost u rad Savjetovališta za studente s kojim se od ove akademske godine Visoka škola promovira u ustanovu koja je osvijestila važnost skrbi o mentalnom zdravlju studenata, ali istovremeno je to i način obilježavanja Svjetskoga dana mentalnog zdravlja koji se u svijetu obilježava 10. listopada svake godine.

11. Preventivna akcija „Pronađi svoj put u zdravi život“

Povodom obilježavanja Mjeseca borbe protiv ovisnosti koji se svake godine obilježava od 15. studenog do 15. prosinca Zavod za javno zdravstvo u suradnji s Policijskom upravom i Povjerenstvom za suzbijanje bolesti ovisnosti već petu godinu za redom provodi javnozdravstvenu preventivnu aktivnost pod nazivom „Pronađi svoj put u zdravi život“. Aktivnost je zamišljena tako da se kroz informiranje građana o štetnosti ponašanja rizičnih za zdravlje (pušenje duhanskih proizvoda, prekomjerno pijenje alkohola i zloupotreba droga) spriječe i suzbiju ova ponašanja, a provodi se na način da na info pultovima stručnjaci Zavoda i djelatnici Policijske uprave Virovitičko-podravske informiraju građane o tome gdje se kriju opasnosti od rizičnog i nezdravog ponašanja. Građanima se na pultovima besplatno dijele edukativni i informativni materijali kao i savjeti koji upućuju u zdraviji pristup životu izbjegavanjem ponašanja rizičnih za zdravlje, a ove su godine djelatnici Zavoda zainteresiranim građanima posebnim uređajem mjerili razinu ugljičnog monoksida u izdahu.

Ove su godine info pultovi bili organizirani prema sljedećem rasporedu:

- u Pitomači 18. studenog 2015. godine
- u Virovitici 26. studenog 2015. godine
- u Slatini 04. prosinca 2015. godine
- u Orahovici 09. prosinca 2015. godine

12. Obilježavanje Međunarodnog dana srednjoškolaca

U utorak 17. studenog 2015. godine u Virovitičko-podravskoj županiji obilježen je Međunarodni dan srednjoškolaca. Ovaj se datum u svijetu obilježava u spomen na praške studente i srednjoškolce koji su zbog mirnog prosvjeda protiv nacističke okupacije svoje zemlje održanog 17. studenog 1939. strijeljani bez suđenja. Datum je povezan i s Deklaracijom o pravima srednjoškolaca, a jedno od temeljnih prava svijetu, pa i srednjoškolaca, jest pravo na zdravlje. Stoga se ove godine u obilježavanje ovoga datuma uključio i Zavod za javno zdravstvo koji skrbi i o zaštiti tjelesnog i mentalnog zdravlja mladih. U suradnji s učenicima Gimnazije Petra Preradovića Virovitica i Udrugom srednjoškolaca Hrvatske u središtu Virovitice građanima su podijeljene publikacije kojih je izdavač Zavod za javno zdravstvo (vodič „Kako prevladati ispitnu tjeskobu“, „Terminološki opisni rječnik ovisnosti“ i vodič „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“).

13. Promocija knjige „Razbijeni snovi“ povodom Mjeseca borbe protiv ovisnosti

Zavod za javno zdravstvo, Visoka škola za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici i Povjerenstvo za suzbijanje bolesti ovisnosti Virovitičko-podravske županije povodom obilježavanja Mjeseca borbe protiv ovisnosti organizirali su promociju knjige "Razbijeni snovi" autora Dubravka Klarića. Promocija je održana 09. prosinca 2015. godine u dvorani „Viro“ Visoke škole gdje je o knjizi govorio autor koji je u okviru predstavljanja knjige održao i predavanje na temu "Kriminal kao komplementarni dio današnjih trendova zlouporabe droga". Dubravko Klarić naš je poznati kriminalist, bivši ravnatelj Ureda za suzbijanje zlouporabe droga Vlade Republike Hrvatske i autor mnogih knjiga, mahom iz područja suzbijanja ovisnosti, te dugogodišnji suradnik Zavoda u različitim aktivnostima.

14. Objavljeno sedmo izdanje vodiča za mlade „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“

Već devet godina za redom razvijamo projekt „Iskoristi dan“ kojemu je cilj pomoći mladima da osvijeste važnost organizacije vlastitog slobodnog vremena. Projekt koji je 2007. godine pokrenut iz Slatine, a potom se nastavio provoditi i u Virovitici, sedmu se godinu za redom provodi i na cjelokupnom području Virovitičko-podravske županije pod nazivom "Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji". Ishodište ovoga projekta jest istraživanje o pušenju, alkoholu, kockanju, drogama i slobodnom vremenu koje je među učenicima osnovnih i srednjih škola u Virovitičko-podravskoj županiji provedeno od školske godine 2004./2005. do školske godine 2013./2014. i koje je ukazalo na važnost i potrebu kvalitetnije organizacije slobodnog vremena djece i mladih. Isto je istraživanje tijekom akademske godine 2014./2015. provedeno i među studentima Visoke škole za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici. Vodič ove godine ima sedmo, izmijenjeno i dopunjeno izdanje i biti će podijeljen učenicima sedmoga razreda osnovnih škola u Virovitičko-podravskoj županiji prije odlaska na zimski odmor, kao i studentima prve godine Visoke škole za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici. Kao i prethodne, tako je i ove godine vodič financiran sredstvima Ministarstva zdravlja, a ove godine financira se iz novoga projekta pod nazivom „Osnaživanje kapaciteta za djelotvorne intervencije za prevenciju i suzbijanje ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji“.

Sudjelovanje na stručnim i znanstvenim skupovima

1. Aktivno sudjelovanje na Međunarodnoj konferenciji o ovisnosti kod djece i mladih

U gradu Győru u susjednoj Mađarskoj 21. i 22. travnja 2015. godine održana je Međunarodna konferencija o ovisnosti kod djece i adolescenata (International Conference on Addictions in Children and Adolescents). Na ovoj su Konferenciji aktivno sudjelovali prim. mr. sc. Miroslav dr. Venus i Siniša Brlas, prof. stručno-znanstvenim radom pod nazivom „Prevenција pijenja alkoholičnih pića kod mladih kroz pomoć u organizaciji slobodnog vremena u Virovitičko podravskoj županiji“ (Prevention of alcohol drinking in adolescents through organization of leisure in Virovitica-Podravina County) kojim su prikazali rezultate višegodišnjeg istraživanja provedenog među učenicima osnovnih i srednjih škola u Virovitičko-podravskoj županiji, a u pripremi rada sudjelovala je i mr. sc. Vesna Šerepac, dipl. ped..

Podsjetimo, istraživanje o rizičnim ponašanjima među mladima provedeno je u Virovitičko-podravskoj županiji tijekom deset školskih godina (od 2004./2005. do 2013./2014.) na reprezentativnom uzorku od čak 15.381 učenika osnovnih i srednjih škola, i kao takvo jedno je od najopsežnijih i najsustavnijih istraživanja provedenih u Republici Hrvatskoj. Konferencija u mađarskom Győru okupila je najistaknutije međunarodne stručnjake koji su dva dana razmjenjivali stručna znanja i iskustva u području ovisnosti i ovisničkog ponašanja kod djece i mladih. Poziv za sudjelovanjem na ovako važnom stručno-znanstvenom skupu uslijedila je nakon što su primarijus Venus i profesor Brlas 2013. godine svojim predavanjem gostovali na najstarijem mađarskom sveučilištu, onom u Pečuhu. Primarijus Venus i profesor Brlas na ovoj su međunarodnoj Konferenciji bili i jedini predstavnici iz Republike Hrvatske.

2. Aktivno sudjelovanje na Prvoj europskoj konferenciji o psihološkom savjetovanju

Od 22. do 24. svibnja 2015. godine u Petnici pokraj Valjeva (Srbija) održana je Prva europska konferencija o psihološkom savjetovanju u suorganizaciji European Association for Counseling i Udruženja za psihoterapiju, savetovanje i koučing Srbije. Od samo dva rada koja su na ovoj konferenciji bila iz Republike Hrvatske, jedan je rad profesora Siniše Brlasa čija je knjiga „Savjetodavni rad s ovisnicima“ uvrštena među 30 najboljih europskih radova o psihološkom savjetovanju (među onima iz Velike Britanije, Švedske, Portugala, Irske, Ukrajine, Izraela, Grčke, Crne Gore, Hrvatske i Srbije) te je na ovoj europskoj konferenciji predstavljena međunarodnoj stručnoj i akademskoj javnosti.

3. Aktivno sudjelovanje na 23. konferenciji hrvatskih psihologa

Na 23. konferenciji hrvatskih psihologa koja je od 4. do 7. studenog ove godine održana u Šibeniku aktivno je sudjelovao i profesor Siniša Brlas predstavljanjem vodiča „Kako prevladati ispitnu tjeskobu“ i prikazom rezultata istraživanja pod nazivom „Mijenja li se snaga vjere starenjem“.

Vodič za pomoć u ublažavanju tjeskobe koja se kod učenika i studenata pojavljuje prije i tijekom polaganja ispita predstavljen je ovom prilikom na nacionalnoj razini, a koncipiran je tako da nakon uvodnog pojašnjenja temeljnih pojmova učenike i studente u koracima vodi ka

ublažavanju tjeskobe za vrijeme učenja, pred ispit te za vrijeme ispita. Radi se o nizu praktičnih i međusobno logički povezanih savjeta kojima je cilj očuvanje mentalnog zdravlja mladih u stresnim i frustrirajućim ispitnim situacijama. Publikacija je džepnog formata kako bi bila praktična i u svakom trenutku pri ruci svima onima koji se nalaze pred ispitnom situacijom.

Drugi je rad na ovoj konferenciji rezultat istraživanja koje je profesor Brlas provodio od 2001. do 2015. godine među vjernicima u Virovitici, a kojim je istraživao dimenzije religioznosti. Istraživanjem je pokazano kako se mijenja „snaga vjere“ starenjem. Ovo je istraživanje jedinstveno jer pokazuje kako svoju vjeru doživljavaju i žive vjernici upravo u našoj sredini te kako njihova vjera djeluje na njihovo mentalno zdravlje, pa je istraživanje tako ustvari dio šire skrbi o zaštiti mentalnog zdravlja ljudi.

Medijska promocija i praćenje

1. Promoviran besplatni telefon za pomoć u odvikavanju od pušenja

Nakon što je Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje u suradnji s Ministarstvom zdravlja Republike Hrvatske uspostavio besplatnu telefonsku liniju pomoći za odvikavanje od pušenja kao dio telefonske linije tzv. „Bijelog telefona“, Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravске županije o tome je 15. listopada 2015. godine medijskim putem obavijestio javnost. Broj besplatnog telefona je 0800 7999. U sklopu navedene linije djelatnici u „call centru“ davat će kratke savjete vezano uz prestanak pušenja, a klijente će, između ostaloga, upućivati i na stručnu pomoć liječnicima obiteljske medicine ili u područne zavode za javno zdravstvo.

2. Objava članka na portalu srednja.hr

Tijekom Mjeseca borbe protiv ovisnosti portal za srednjoškolce www.srednja.hr objavio je članak u kojemu prof. dr. sc. Slavko Sakoman i profesor Siniša Brlas, psiholog u Zavodu objašnjavaju navike pijenja alkohola kod mladih u našoj zemlji. Pijenje alkohola jedan je od najvećih javnozdravstvenih problema u našoj zemlji, a u navedenom članku Slavko Sakoman i Siniša Brlas zajednički objašnjavaju kako ekonomski činitelji u našoj zemlji posreduju navikama pijenja alkohola kod mladih.

Izvorni članak objavljen je na: <http://srednja.hr/Novosti/Hrvatska/Sakoman-Anketa-o-mjesecnimizdadcima-mladih-za-alkohol-pokazuje-utjecaj-krize>.

3) DJELATNOST ZA PREVENTIVNO ODGOJNE MJERE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U OSNOVNIM I SREDNJIM ŠKOLAMA

Djelatnost za preventivno odgojne mjere zdravstvene zaštite u osnovnim i srednjim školama Zavoda prema važećoj Mreži javno zdravstvene službe ima pravo na popunjavanje četiri tima. Navedeni broj timova školske medicine Zavod može ugovoriti sa Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje, a temelji se na normativu broja djece koji dolaze na jedan tim i koji iznosi 3.000 školske djece. S obzirom da se ukupan broj školske djece na području naše županije kreće oko 12.000 – 13.000, te da imamo u skrbi i određen broj studenata VŠMTI-a, dobili smo mogućnost takvog ugovaranja.

Svaki tim školske medicine sastoji se od 1 liječnika – specijalista školske medicine i 1 više medicinske setre. To znači da u Zavodu imamo pravo i mogućnost zaposliti 4 tima, odnosno 4 specijalista školske medicine. Na žalost, zbog objektivnih razloga nedostatka doktora medicine općenito, a posebice nedostatka specijalista odgovarajuće grane specijalnosti, u Zavodu imamo popunjena svega dva tima (50%). Tzv. "treći" tim do sada smo bezuspješno pokušavali popuniti raspisivanjem natječaja bilo za već gotovog specijalistu školske medicine, bilo dodjeljivanjem specijalizacije iz školske medicine, pri čemu nudimo rješenje stambenog pitanja za eventualno zainteresiranog kandidata/kandidatkinje. Krajem prošle godine raspisali smo ponovno natječaj za specijalizaciju na kojega se je javila jedna zainteresirana kolegica, te se tako nadamo da će početkom 2016. godine započeti sa specijalizacijom koja traje četiri godine. Do njenog povratka sa specijalističkog usavršavanja poslove navedenog "trećeg" tima i dalje ćemo biti prinuđeni provoditi putem vanjskih suradnika nespecijalista koji nisu osposobljeni i educirani za provedbu punog opsega poslova (rad u komisiji za primjereni oblik školovanja, sistematski pregledi učenika i sl.), pa ih koristimo za provedbu obveznih cijepljenja prema Kalendaru cijepljenja, te eventualno za preglede djece prilikom upisa u prvi razred osnovne škole. Od prethodne godine imamo na tim poslovima povremeno zaposlenu jednu specijalicu školske medicine koja je u mirovini, pa se na taj način određeni specijalistički poslovi mogu provesti, uz napomenu da je moramo koristiti kao zamjenu za jedan ugovoreni tim zbog povremene odsutnosti jedne specijalistice školske medicine uslijed bolovanja.

S obzirom na opisano stanje uzrokovano objektivnim poteškoćama, Djelatnost školske medicine nije u mogućnosti provesti sve predviđene i propisane poslove tijekom godine, unatoč golemom trudu i radu i izvan radnog vremena. Dobar dio poslova obavlja se terenski, u matičnim školama koje su zbog zemljopisne specifičnosti naše županije udaljene od sjedišta Zavoda, jednako kao što su područne škole udaljene od svojih matičnih škola. Kao ilustraciju može poslužiti podatak da se na djelatnosti tijekom prošle godine utrošilo 323 sati samo za putovanje po terenu. Kako bismo što je moguće više proveli odgovarajuće ugovorene poslove i zadatke iz područja ove djelatnosti angažirali smo, kako je već i navedeno, specijalistice školske medicine iz Zagreba u suradnji sa Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo i Ministarstvom zdravlja.

Tijekom 2015. godine mjerama specifične i preventivne zdravstvene zaštite (NN 30/02 - Plan i Program mjera zdravstvene zaštite iz osnovnog zdravstvenog osiguranja) obuhvaćeno je 9.841 učenika osnovnih i srednjih škola, odnosno studenata Visoke škole za menadžment u turizmu i informatici.

Slijedeće tablice pokazuju vrstu pregleda kao i broj pregledane djece, te vrstu cijepljenja kao i broj cijepljene djece na području naše županije tijekom 2015. godine.

Tablica 1. Sistematski pregledi djece i učenika na području Virovitičko-podravске županije u 2015. godini

Redni broj	Vrsta pregleda	Broj pregledane djece
1.	- sistematski pregled prije upisa u prvi razred osnovne škole	902
2.	-sistematski pregled u 5. razredu (praćenje psihofizičkog razvoja)	432
3.	-sistematski pregled u 8. razredu (profesionalna orijentacija)	978

Tablica 2. Ostali preventivni pregledi učenika i studenata na području Virovitičko-podravске županije u 2015. godini

Redni broj	Vrsta pregleda	Broj pregledane djece
1.	- kontrolni pregledi nakon preventivnih pregleda (osnovna i srednja škola)	402
2.	- pregled djece za sudjelovanje na sportskim natjecanjima	227
3.	- pregled za smještaj u studentski dom	18
4.	- pregled na zahtjev druge ustanove (upis na fakultet)	65
5.	- namjenski pregled prije cijepljenja	197
6.	- pregled i izdavanje potvrde za upis u srednju školu	256

Tablica 3. Broj cijepljenih učenika protiv određenih zaraznih bolesti propisanih Kalendarom cijepljenja za 2015. godinu

Redni broj	Vrsta pregleda	Broj pregledane djece
1.	-1. razred osnovne škole na sistematskom pregledu; cijepljenje protiv ospica, rubeole i zaušnjaka	896
2.	-1. razred osnovne škole tijekom školske godine; cijepljenje protiv difterije, tetanusa i dječje paralize	996
3.	-6. razred osnovne škole šk. god. 2014./2015.; cijepljenje protiv hepatitisa B (III doza)	812
4.	-6. razred osnovne škole šk. god. 2015./2016.; cijepljenje protiv hepatitisa B (I doza)	791
5.	- 6. razred osnovne škole šk. god. 2015./2016.; cijepljenje protiv hepatitisa B (II doza)	791
6.	-8. razred osnovne škole; cijepljenje protiv difterije, tetanusa i dječje paralize	767
7.	-završni razred srednje škole; cijepljenje protiv difterije i tetanusa	41

Uz poslove navedene u gornjim tablicama, na djelatnosti su provedeni još i slijedeći postupci sa brojem pregledanih učenika, odnosno obuhvatom osoba:

- Samostalni skriningi za čitavu populaciju
 - rasta i razvoja za 3 razred O.Š. 44
 - vida za 3 razred O.Š. 1.239
 - vida na boje za 3 razred O.Š. 1.239

- Pregledi za potrebe zdravstvene i tjelesne kulture
 - pregled i praćenje učenika koji iz zdravstvenih razloga ne mogu pratiti redovni program 214

- Nadzor nad higijensko-sanitarnim standardom u školama
-obilazak školskih kuhinja i sanitarnog čvora svih škola 90

- Savjetovališni rad
- tijekom čitave školske godine radilo je Savjetovalište za djecu,
roditelje i nastavnike (problemi u učenju i ponašanju, kronične bolesti,
reproduktivno zdravlje) 1.145

- Zdravstveni odgoj
-predavanja po školama za učenike i nastavnike (obuhvat osoba) 2.532

- Rad u komisijama
-komisija za primjereni oblik školovanja za učenike od 1. do 8. razreda
osnovne škole, te učenike srednje škole (broj učenika) 144

- Ispunjavanje uputnica i ispričnica
-popunjavanje uputnica za određene preglede,
te ispričnica zbog izostanaka 667

4) DJELATNOST ZA EPIDEMIOLOGIJU I DDD

UVOD:

Opis poslova i djelokrug rada ove Djelatnosti određen je pojedinim zakonima i pravilnicima. To su na prvom mjestu:

- Zakon o zdravstvenoj zaštiti
- Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti
- Pravilnik o načinu provođenja cijepljenja, seroprofilakse i kemoprofilakse protiv zaraznih bolesti
- Pravilnik o načinu obavljanja zdravstvenih pregleda osoba koje su kliconoše ili se sumnja da su kliconoše određenih zaraznih bolesti
- Kalendar obveznog cijepljenja za 2015.g.

Djelatnost za epidemiologiju i DDD predstavlja jednu od djelatnosti Zavoda koja svojim radom obuhvaća cijelu Virovitičko-podravsku županiju. Njena specifičnost je u tome što je i teritorijalno razmještena po županiji, pa tako osim Djelatnosti u sjedištu Zavoda u Virovitici, postoje i epidemiološke ispostave u Pitomači, Slatini i Orahovici.

Prema važećim normativima s obzirom na broj stanovnika naše županije postoje dva epidemiološka tima u koje ulazi specijalist epidemiolog, sanitarni inženjer i sanitarni tehničar. Osim navedenih djelatnika, na Djelatnosti za epidemiologiju i DDD radi još diplomirani sanitarni inženjer i jedna medicinska sestra, koji ne ulaze u tim ali su potrebni za kontinuirano odvijanje poslova, zbog teritorijalnog ustroja djelatnosti (tri epidemiološke ispostave), zbog djelomičnog sudjelovanja u poslovima mikrobiologije i ekologije (uzimanje uzoraka, dovoz uzetih materijala s terena u laboratorij). Od kraja kolovoza zbog odlaska u mirovinu, na Djelatnosti više ne radi medicinska sestra s tim da nije niti tražena zamjena zbog racionalizacije poslovanja.

CIJEPLJENJA:

Djelatnost je tijekom protekle godine vršila:

- nabavu i distribuciju cjepiva za provedbu obaveznog cijepljenja koje se provodi prema Kalendaru cijepljenja za tekuću godinu
- savjetovanja i nadzor nad provedbom cijepljenja
- evaluaciju provedenog cijepljenja
- izvješće o provedenom cijepljenju za Hrvatski zavod za javno zdravstvo
- izvješće o potrošnji cjepiva
- cijepljenja obaveznim i neobaveznim cjepivima

Od neobaveznih provodila su se slijedeća cijepljenja:

- hepatitis B (cjepivom EngerixB) ukupno 158 doza, od čega:
 - za zdravstvene djelatnike 38 doza
 - za kontakte oboljelih 26 doza
 - za osobe u kućnoj njezi 3 doze
 - za Odjel hemodijalize 86 doza
 - za ostale 5 doza

Uz cjepivo, pasivno imunoglobulinom zaštićeno je jedno dijete HbsAg pozitivne majke.

- krpeljni meningoencefalitis (cjepivom FSMEImmun-Inject): cijepljenje protiv virusne upale mozga i moždanih ovojnica za određene grupe pod povećanim rizikom (djelatnici Hrvatskih šuma, Hrvatskih cesta, djelatnici komunalnih poduzeća, privatne osobe koje su zbog svojih slobodnih aktivnosti izložene ubodu krpelja). Ukupno je potrošena **361 doza**.
- Gripa kampanjsko cijepljenje koje započinje u studenom i provodi se do početka epidemije gripe. Obuhvaćeno je oko 7.000 stanovnika koji su se cijepili prvenstveno kod izabranog liječnika, a na samoj Djelatnosti za epidemiologiju aplicirano je ukupno **329 doza**.
- S. Pneumoniae (cjepivom Pneumo 23, Synflorix, Prevenar 13): za osobe koje su splenektomirane ili smještene u domovima za starije osobe, djeca koja zbog određenih kroničnih bolesti imaju indikaciju za cijepljenje. Potrošeno je ukupno **20 doza**.
- Tetanus (cjepivo ana-Te): **7 doza**.
- Mantoux test ili testiranje na tuberkulozu, za osobe u kontaktu s oboljelim, za osobe koje obavljaju pretrage zbog sumnje na tbc, za osobe prije primjene imunobiološke terapije te kod nekih kroničnih nerazjašnjenih bolesti: ukupno **96 doza**.
- IPV prije putovanja u stranu zemlju u kojoj postoji rizik od infekcije: **3 doze**
- Hib, DtaP, Prevenar po **2 doze** za zaštitu osoba s transplantiranom koštanom srži.
- Cjepivo protiv tifusa: **2 doze**
- Cjepivo protiv infekcija meningokokom: **1 doza**
- Cjepivo protiv žute groznice: **3 doze**
- Cjepivo protiv hepatitisa A: **4 doze**

- Kombinirano cjepivo protiv hepatitisa A i B: 2 doze

ANTIRABIČNA STANICA:

Posebno je potrebno istaknuti rad Antirabične stanice u kojoj se pregledavaju osobe ugrizene ili na neki drugi način ozlijeđene od životinje, divlje ili domaće. Pregledano je 135 osoba, od kojih su cijepljene 24 osobe, a jedna osoba je primila antirabični imunoglobulin zbog ugriza lisice. Ukupno je aplicirano 96 doza cjepiva protiv bjesnoće prema pojedinim epidemiološkim grupama.

Tablica 1. Broj pregledanih i cijepljenih u Antirabičnoj stanici u 2015. godini

Grupa	Broj pregledanih	Vakcina	Vakcina+serum	Ukupno
A	0	0	0	0
B	2	1	1	2
C	22	20	0	20
D	111	2	0	2
Ukupno	135	23	1	24

Legenda:

A - ozljeda od utvrđeno bjesne životinje

B - ozljeda od životinje sumnjive na bjesnoću

C - ozljeda od nepoznate, uginule, odlutale, ubijene ili divlje životinje

D - ozljeda od životinje koja je nakon 10 dana nadzora ostala zdrava

EPIDEMIOLOŠKI IZVIDI:

Epidemiološki izvidi provedeni su ukoliko su se pojavila pojedina zarazna oboljenja kod kojih je potreban obilazak na terenu kako bi se vidjeli uvjeti stanovanja, pronašao izvor zaraze i dali savjeti vezani uz sprječavanje širenja bolesti.

Tako su izvršeni izvidi zbog:

-tuberkuloze pluća	16
-salmonelozno trovanje hranom	53
-meningokokna sepsa	2
-leptospiroza	1

Pri epidemiološkom izvidu uzeti su i odgovarajući uzorci za analizu, njih ukupno 828.

Tijekom 2015. godine pratili smo 69 kliconoša i obradili 276 osoba u kontaktu s kliconošama. Obavljeno je 146 epidemioloških nadzora nad objektima koji služe za proizvodnju ili promet namirnica.

SPECIJALISTIČKI PREGLEDI:

Na Djelatnosti za epidemiologiju je tijekom protekle godine izvršeno 1.123 specijalističkih pregleda zbog raznih potreba. Najčešće su to bili kontakti osoba oboljelih od zaraznih bolesti, te konzultacije u svezi provođenja Programa obveznih cijepljenja. Također su provedeni pregledi, pretrage i konzultacije nakon ubodnih incidenata zdravstvenih radnika kojih je bilo 22. Pregledane su i cijepljenje osobe koje trebaju primiti cjepivo van Kalendara obveznih cijepljenja. U Djelatnosti se također vodi Registar oboljelih od hepatitisa B i njihovih kontakata, te Registar oboljelih od tuberkuloze i njihovih kontakata.

HIGIJENSKI MINIMUM:

U skladu s Pravilnikom o načinu stjecanja osnovnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti namirnica i osobnoj higijeni osoba koje rade u proizvodnji i prometu namirnica, a u cilju poboljšanja rada osoba koje rade s namirnicama, tijekom 2015. godine provedeni su tečajevi tzv. Higijenskog minimuma kojima je obuhvaćeno 659 osoba u ukupno 28 tečajeva. Tečajevi se održavaju u svim ispostavama Zavoda: Pitomača, Slatina, Orahovica i, naravno, u Virovitici.

ZDRAVSTVENI NADZOR:

Provodi se kontinuirano nad osobama koje su u kontaktu sa namirnicama (kuhari, ugostitelji, trgovci, mesari, slastičari, i sl.), radi pravodobnog otkrivanja eventualnih kliconoša, osoba koje bi svojim radom mogle prenijeti zarazu na zdrave osobe.

Pregledi se obavljaju i kod osoba koje svojim radom pružaju određene usluge stanovništvu (zdravstveni djelatnici, nastavnici, frizeri). Ukupno je obavljeno 5.797 zdravstvena pregleda, i to u sljedećim grupama vidljivim u Tablici 2.

Tablica 2. Broj osoba pod zdravstvenim nadzorom na području Virovitičko-podravske županije

	„Živežari“	Prosvjetni i zdravstveni radnici, frizeri
<i>Tim I</i> <i>(Virovitica+Pitomača)</i>	2.461	986
<i>Tim II</i> <i>(Slatina + Orahovica)</i>	2.109	241
<i>Ukupno</i>	4.570	1.227

PRIJAVE ZARAZNIH BOLESTI:

Tijekom cijele godine prikupljani su i obrađivani podaci o prijavama zaraznih bolesti. Na temelju tih prijava imamo uvid u kretanje zaraznih bolesti na području naše županije te nam omogućuju ranu intervenciju kako se bolest ne bi širila, a kako iste podatke prosljeđujemo u Hrvatski zavod za javno zdravstvo u Zagreb, na temelju njih se može dobiti slika stanja u cijeloj državi. Tako je u 2015. godini pristiglo 2.511 prijava zaraznih bolesti što još nije konačan broj jer podaci ponekad za proteklu godinu stižu do travnja.

Gripa se također prijavljuje kao zarazna bolest, no zbirno i tjedno, te je tako u protekloj godini bilo prijavljeno 8.570 oboljelih osoba na području cijele županije. Nije bilo smrtnih ishoda od gripe u 2015. godini, jednako kao niti prethodnih godina.

KONTROLA MIKROBIOLOŠKE ČISTOĆE, VODE ZA PIĆE I HRANE:

Tijekom 2015. godine Djelatnost za epidemiologiju i DDD vršila je uzimanje obrisaka na mikrobiološku čistoću (1.335), uzorke gotovih obroka (69), pekarskih proizvoda (33), sladoleda (5), kolača (4), vode (46) i ostalog (18) za potrebe Djelatnosti zdravstvene ekologije, a u objektima od epidemiološkog interesa.

DDD:

Svake godine Djelatnost za epidemiologiju i DDD donosi Plan i program provođenja obvezatne dezinfekcije, dezinskcije i deratizacije za područje županije, a koji se operativno provodi putem jedinica lokalne samouprave. Ukupno je izrađeno 16 Planova za jedinice lokalne samouprave.

Deratizacija: nadzor nad provođenjem preventivne sistematske deratizacije proveden je u 16 općina, odnosno gradova. Ukupno je izvršeno 64 izlaska na teren radi provođenja stručnog nadzora.

U 2015. godini Djelatnost provodi protuepidemijsku deratizaciju u poplavljenim područjima, konkretno na području Gunje, Račinovaca, Strošinaca i Rajevog Sela. U ispomoći poplavljenim područjima sudjelovale su dvije djelatnice (diplomirana sanitarna inženjerka i sanitarna tehničarka) iz Djelatnosti za epidemiologiju u trajanju od 8 dana.

IMPLEMENTACIJA HACCP-a

HACCP je preventivni sustav koji identificira biološke, kemijske i fizičke opasnosti koje mogu utjecati na zdravstvenu ispravnost hrane. Taj sustav utvrđuje mjere kojima se rizik proizvodnje i nastanka potencijalno opasne hrane uklanja ili svodi na prihvatljivu razinu.

U skladu sa zakonskim odredbama (Zakon o hrani NN 46/07 i Pravilnik o higijeni hrane NN 99/07) i potrebama subjekata koji posluju s hranom, Zavod za javno zdravstvo pruža svoje usluge u smislu potpore za uvođenje HACCP sustava.

Tijekom 2015. godine u 6 objekata implementiran je HACCP sustav, dok je u 8 objekata proces uvođenja još u tijeku. Izrađene su 3 nove HACCP studije s obzirom na vrstu objekta. Također je izvršeno 37 revizija HACCP sustava.

ZDRAVSTVENO PROSVJEĆIVANJE:

U okviru poslova koje obavljaju djelatnici epidemiologije, nalazi se i zdravstveno prosvjećivanje stanovništva. Ono je vršeno prisutnošću u medijima, putem članaka u javnim glasilima, edukativnim kontakt emisijama na radio postajama. Stručni članci, a isto tako i rezultati našeg rada mogu se naći na web stranici Zavoda (www.zzjzvpz.hr).

Ukupno je održano 15 predavanja o različitim aktualnim temama, objavljeno je 25 stručno-edukativnih tekstova te se u 10 navrata sudjelovalo u radijskim emisijama.

U svibnju 2015. godine u Šibeniku je održan 3. Epidemiološki kongres sa međunarodnim sudjelovanjem na kojemu su aktivno sudjelovali zaposlenici sa djelatnosti prikazujući neke od svojih aktivnosti.

5) DJELATNOST ZA MIKROBIOLOGIJU

Tijekom 2015. godine u mikrobiološkom laboratoriju Zavoda za javno zdravstvo ukupno je obrađeno 40.788 uzoraka što je za preko tisuću uzoraka više nego u 2014. godini, kada je ukupno obrađeno 39.647 uzoraka.

Tablica 1. Broj i vrsta uzoraka za mikrobiološku dijagnostiku u 2015.godini

Dijagnostika	Broj uzoraka u 2015. god
Bakteriologija	31.108
Parazitologija	5.078
Serologija	1.412
Dijagnostika tuberkuloze	740
Rota, adeno i noro virusi	503
Mikologija	1.947
Ukupno	40.788

Od toga je bakteriološki obrađeno daleko najviše uzoraka, 31.108 odnosno 76,2%, parazitološki 5.078 uzoraka, serološki 1.412 uzoraka, mikološki 1.947, imunotestova na rota, adeno i noro viruse je napravljeno 503, a za dijagnostiku tuberkuloze je obrađeno ukupno 740 uzoraka.

U mikrobiološkom laboratoriju je u 2015. godini obrađeno na *M. tuberculosis* ukupno 740 uzoraka, od toga 521 uzoraka iskašljaja, 33 aspirata bronha, 15 pleuralnih punktata, 164 uzoraka urina i 7 ostalih uzoraka. U postupku reorganizacije laboratorija koji se bave dijagnostikom tuberkuloze, a u skladu sa standardima EU naš laboratorij je i dalje uključen u dijagnostiku ove bolesti na nivou koji uključuje postupke obrade uzoraka, mikroskopsku dijagnostiku i izolaciju na standardnim podlogama. Potvrдне identifikacijske testove i testove rezistencije na antituberkulotike radi Referentni mikobakteriološki laboratorij u Zagrebu.

Tablica 2. Dijagnostika tuberkuloze u 2015. godini

Ukupno	Mikroskopija			Kultivacija		
	Broj uzoraka	Pozitivni	% pozitivnih	Broj uzoraka	Pozitivni	% pozitivnih
740	576	49	8.5	740	28	3.78

Tablica 3. Dijagnostika klamidija i mikoplazmi u 2015. godini

Uzročnik	Ukupan broj uzoraka	Broj pozitivnih uzoraka	% pozitivnih uzoraka
Klamidije	918	5	0.54
Ureaplasma urealyticum	1.705	418	24.5
Micoplasma hominis	1.705	72	4.2

Tablica 4. Parazitološka dijagnostika u 2015. godini (broj i postotak pozitivnih od ukupno 5.078 uzoraka)

Vrsta parazita	Broj pozitivnih	% pozitivnih
Giardia lamblia	1	0.02
Ascaris lumbricoides	0	0.00
Trichuris trichiura	0	0.00
Enterobius vermicularis	8	0.16
Strongyloides stercoralis	0	0.00
Trichomonas vaginalis	0	0.00
Blastocystis hominis	3	0.06
Ukupno pozitivnih uzoraka:	12	0.24

Pored bakteriološke, parazitološke, mikološke i serološke dijagnostike infektivnih bolesti za sve zdravstvene ustanove na području naše županije, a i za dio populacije iz susjednih županija (Koprivničko-križevačke i Bjelovarsko-bilogorske), u laboratoriju se radi i kontrola sterilizacije za zdravstvene ustanove i ordinacije u koncesiji na području županije.

Osim što za potrebe Opće bolnice Virovitica vrši usluge iz domene kliničke mikrobiologije, mikrobiološki laboratorij radi i kontrolu sterilnosti krvi i krvnih pripravaka, kontrolu ispravnosti vode i pripravaka za hemodijalizu, te prema epidemiološkim indikacijama i bakteriološku kontrolu uzoraka na specifično kliconoštvo i bakteriološku kontrolu nežive sredine.

Za dijagnostiku sepse su tijekom 2015. godine ukupno obrađene 682 hemokulture, a pozitivnih je bilo 141 ili 20,7%. U 2014. godini je obrađeno također 682 hemokultura, a pozitivnih je bilo 122, odnosno 17,9%.

Tablica 5. Serološka dijagnostika u 2015. godini

Naziv pretrage	Broj pretraga	Broj pozitivnih	% pozitivnih
Asta	85	8	9.4
Asto	288	0	0
Waler-Rose	353	4	1.1
Latex RF	410	6	1.5
CRP	276	43	15.6
Ukupno	1.412	61	7.1

Tablica 6. Dokaz rota i adenovirusa imunotestovima iz uzorka stolice u 2015. godini

Uzročnik	Broj uzoraka	Broj pozitivnih	% pozitivnih
Rota-virusi	503	92	18.3
Adeno-virusi	503	18	3.6

Tablica 7. Dijagnostika kvasnica i plijesni u 2015. godini (broj i postotak pozitivnih od ukupno 1.947 uzoraka)

Vrsta gljiva	Broj pozitivnih	% pozitivnih
Candida albicans	409	20.3
Candida spp.	182	9.0
Aspergillus spp.	76	3.8
Ukupno pozitivnih uzoraka	667	33.2

Mikrobiološki laboratorij Zavoda vrši i obradu stolice na kliconoštvo crijevnih patogenih bakterija i crijevnih parazita na slobodnom tržištu, izvan ugovora sa HZZO-om, te su u 2015. godini obrađena 9.092 uzorka i to bakteriološki 5.256 i parazitološki 3.836.

Naš laboratorij je od 2001. godine uključen u projekt praćenja rezistencije bakterija na antibiotike u Republici Hrvatskoj pri Akademiji medicinskih znanosti Hrvatske, Kolegij javnog zdravstva. Rezistencija na antibiotike se prati zadnja tri mjeseca u godini, a rezultati se godišnje objavljuju u publikaciji Osjetljivost i rezistencija bakterija na antibiotike u RH.

Tablica 8. Dijagnostika Helicobacter pylori i toksina Clostridium difficile u 2015.godini

Uzročnik	Broj uzoraka	Broj pozitivnih	% pozitivnih
Helicobacter pylori	369	46	12.5
Toxini Cl. difficile	107	9	8.4

U našem laboratoriju provodi se redovita vanjska kontrola kvalitete rada - NEQAS u sklopu koje se obrađuju kontrolni bakterijski sojevi, a dobiveni rezultati šalju se na provjeru u Veliku Britaniju. U 2015. godini ostvarili smo izvrsne rezultate kao i svih prethodnih godina što predstavlja potvrdu točnosti, preciznosti i kvalitete rada laboratorija i svih njegovih djelatnika.

Specijalista mikrobiolog je član Odbora za praćenje rezistencije bakterija na antibiotike pri AMZH, a osim toga je i član Povjerenstva za bolničke infekcije OB Virovitica.

U našem laboratoriju se odvija i praktična nastava iz predmeta Bakteriologija, virologija i parazitologija za učenike Tehničke škole, smjer Medicinska sestra/tehničar opće njege, a specijalista mikrobiolog je i predavač iz teoretske nastave i voditelj praktične nastave u suradnji sa ostalim djelatnicima laboratorija. Na taj način Zavod daje značajan doprinos u izobrazbi budućeg zdravstvenog osoblja, te podizanju svijesti o važnosti mikrobiologije kao struke i Zavoda kao javnozdravstvene ustanove.

6) DJELATNOST ZA ZDRAVSTVENU EKOLOGIJU

1. PREGLEDANI UZORCI HRANE I BRISEVA

1.1. Higijenska i zdravstvena ispravnost hrane

Tijekom 2015. godine ispitano je ukupno 1.045 uzoraka hrane. Od toga je izvršeno 499 bakterioloških i 546 kemijskih pretraga.

Iz područja kemije hrane ispitivala se energetska vrijednost, nutritivna vrijednost, voda u pekarskim proizvodima i rabljenom jestivom ulju, alkohol, ukupni i slobodni SO₂, ukupne kiseline, masti, proteini, mineralni ostatak, sol, suha tvar i dr.

Iz područja mikrobiologije hrane ispitivali su se mikroorganizmi iz područja kriterija sigurnosti hrane-*Salmonella* spp, *Listeria monocytogenes*, Koagulaza pozitivni stafilokok i *Escherichia coli*. Iz područja kriterija higijene u procesu proizvodnje osim navedenih mikroorganizama ispitivali su se Aerobne mezofilne bakterije, Enterobacteriaceae, Kvasci, Plijesni, Sulfitreducirajuće klostridije i *Enterococcus* spp. Primjenjivao se Pravilnik o mikrobiološkim kriterijima za hranu (NN 74/08, NN 89/10), Vodič za mikrobiološke kriterije za hranu (3.izmijenjeno izdanje, ožujak 2011., MP) i Zakon o hrani (NN 46/07, NN 155/08) do 30.lipnja 2013.godine. Ulaskom Hrvatske u Europsku uniju mora se primjenjivati Uredba komisije (EZ-a) br.2073/2005 od 15. studenog 2005. o mikrobiološkim kriterijima za prehrambene proizvode, uključujući sve izmjene i dopune kao i Zakon o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima (NN 81/13). Na snazi je dalje gore spomenuti Vodič za mikrobiološke kriterije za hranu.

Sanitarna inspekcije Odjela za sjeverozapadnu Hrvatsku Ministarstva zdravlja koji obuhvaća 5 županija nije dostavila niti jedan uzorak hrane na bakteriološku analizu kao što je to činila prethodnih 5 godina u ovlaštenu službeni laboratorij Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“.

U Djelatnosti za zdravstvenu ekologiju, iz područja mikrobiologije hrane, akreditirano je 8 metoda, 2 metode iz područja kemije hrane i 1 metoda za uzorkovanje hrane prema zahtjevima normi HRN EN ISO/IEC 17025. Potvrdu o akreditaciji je izdala Hrvatska akreditacijska agencija i vrijedi do 27.travnja 2020.godine. Jednom godišnje ocjenitelji Hrvatske akreditacijske agencije provode nadzor rada tijekom izdanog razdoblja ovlaštenja.

Dana 20.listopada 2014. Ministarstvo poljoprivrede ovlastilo je Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravke županije za službeni laboratorij za kontrolu službenih uzoraka uzetih od strane Sanitarne inspekcije. Ovlaštenje vrijedi za uzorke hrane i vode za ljudsku potrošnju i vrijedi do izdavanja novog rješenja. U Republici Hrvatskoj je ukupno 36 laboratorija ovlašteno za ispitivanje službenih uzoraka u svrhu službene kontrole hrane.

1.1.1. Analiza meda

Djelatnost za zdravstvenu ekologiju je jedan od šest nacionalnih laboratorija u Republici Hrvatskoj kojima je odobrena kontrola kvalitete meda u razdoblju od 2014. do 2016. godine za potrebe provedbe mjera Nacionalnog pčelarskog programa za razdoblje od 2014. do 2016. godine.

Za vrijeme održavanja Agroexpo-a 2015. u okviru 10. Županijskog i 7. Međunarodnog ocjenjivanja meda laboratorijski je ispitano je 102 uzorka monoflornog i poliflornog meda na melisopalinološku analizu, električnu vodljivost, sadržaj vode i koncentraciju hidroksimetilfurfurala. Jedna zaposlenica iz laboratorija je članica Ocjenjivačkog povjerenstva koja provodi senzorsku ocjenu meda i senzorska ocjena 102 uzoraka meda je provedena 22. srpnja 2015. godine.

Pčelarska udruga „Bagrem“ iz Đurđevca dostavila je 35 uzoraka monoflornog i poliflornog meda na senzorsku i melisopalinološku analizu u svrhu održavanja XII. Đurđevečki Medveni den, 2015.

Pčelarske udruge „Zlatna dolina“ iz Požege i „Pakrac-Lipik“ iz Pakraca i Lipika su dostavile 85 uzoraka monoflornog i poliflornog meda na melisopalinološku analizu, električnu vodljivost, sadržaj vode i koncentraciju hidroksimetilfurfurala. Jedna zaposlenica iz laboratorija je bila članica Ocjenjivačkog povjerenstva koja provodi senzorsku ocjenu.

Tablica 1. Pregledani uzorci hrane razvrstane po grupama tijekom 2015. godine

Red. broj	Grupa	Uzorkovano		Bakteriološki	Kemijski bakteriološki	Kemijski	Sukladan	Nije sukladan	Ukupno
		sanitarna inspekcija	po ugovoru						
1.	alkoholna pića	0	2	2	0	0	2	/	2
2.	bezalkoholna pića	0	16	7	1	8	8	/	16
3.	gotovo jelo	0	200	193	0	7	191	2	200
4.	kolači	0	38	38	0	0	37	1	38
5.	mesni proizvod	0	5	5	0	0	5	0	5
6.	meso	0	16	16	0	0	16	0	16
7.	mlječni proizvodi	0	41	41	0	0	41	0	41
8.	mlinski proizvodi	0	2	1	1	0	2	0	2
9.	pekarski proizvodi	0	64	59	3	2	62	2	64
10.	povrće i pasterizirani proizvodi	0	27	27	0	0	17	10	27
11.	sladoled	0	16	16	0	0	13	3	16
12.	snack proizvodi	0	2	1	1	0	2	/	2
13.	šećer i med	0	252	37	0	215	250	2	252
14.	voće i pasterizirani proizvodi	0	18	12	0	6	15	/	18
15.	suho čajno bilje	0	14	12	2	0	12	/	14

16.	aditivi i začinsko bilje	0	3	3	0	0	3	/	3
17.	biljni pripravak	0	0	0	0	0	0	/	0
18.	masti i ulja	0	288	2	0	286	2	/	288
19.	kozmetika	0	0	0	0	0	0	/	0
20.	svježa riba	0	29	23	0	6	21	2	29
21.	žitarice	0	3	3	0	0	0	/	3
22.	ostalo	0	9	9	0	0	9	/	9
Ukupno:		0	1.045	507	8	530			1.045

1.2. Brisevi radnih površina, pribora, opreme i ruku zaposlenih u proizvodnji i prometu hrane

Ispitano je ukupno 5.646 uzoraka briseva i otisaka na mikrobiološku čistoću pribora, opreme i ruku zaposlenih koje dolaze u dodir s hranom i uzoraka ispiraka. U uzorcima ispiraka briseva i otisaka određivale su se Aerobne mezofilne bakterije i Enterobakterije. Od ukupno 5.646 ispiraka briseva i otisaka njih 102 (1,8%) nije bilo prihvatljive mikrobiološke čistoće jer su imali povišen broj Aerobno mezofilnih bakterija i Enterobakterija u odnosu na zadani standard u Pravilniku o učestalosti kontrole i normativima mikrobiološke čistoće u objektima pod sanitarnim nadzorom (NN 137/09).

Sanitarna inspekcije Odjela za sjeverozapadnu Hrvatsku Ministarstva zdravlja koji obuhvaća 5 županija nije dostavila niti jedan uzorak briseva i otisaka na bakteriološku analizu ovlaštenu službeni laboratorij Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“.

Tablica 2. Mikrobiološka ispravnost briseva uzetih u objektima koji posluju s hranom tijekom 2015. godine

Godina	Naručitelj	Ukupno briseva/ otisaka	Prihvatljiva mikrobiološka čistoća brisa/otiska	Neprihvatljiva mikrobiološka čistoća brisa/otiska zbog:		
				Aerobne mezofilne	Enterobakter	Aerobno mezofilne bakterije
2015.	Stranka po ugovoru ili narudžbenici	5.646	102	78	24	24

Tijekom 2015. godine je ocijenjeno 824 objekata za proizvodnju i promet hrane zadovoljavajuće mikrobiološke čistoće, dok je 7 objekata (0,9%) ocijenjeno nezadovoljavajućom mikrobiološkom čistoćom.

2. PREGLEDANI UZORCI VODA

2.1. Otpadne vode

U 277 uzoraka otpadne vode i tehnološke otpadne vode pratila se kvaliteta voda prema važećoj vodopravnoj dozvoli, vodopravnom uvjetu, Rješenju o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša, Rješenju o okolišnoj dozvoli i Pravilniku o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda (NN 80/13, NN 43/14, NN 27/15, NN 3/16). U manjem broju uzoraka pratili su se kemijski pokazatelji u procjednoj i oborinskoj vodi.

U uzorcima otpadne vode, koje se ispuštaju u sustav javne odvodnje, prirodni prijemnik ili sabirnu jamu, ispitivali su se: fizikalni, organski i anorganski pokazatelji.

Djelatnost za zdravstvenu ekologiju Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravne županije je po Rješenju Ministarstva poljoprivrede, Uprave gospodarenja vodama ovlašten laboratorij za ispitivanje i ocjenjivanje otpadnih, tehnoloških otpadnih voda i površinskih voda. Rješenje za ovlaštenje traje do 20. listopada 2025. godine kada se ponovo podnosi zahtjev za obnavljanje ovlaštenja.

Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravne županije Ministarstvo zaštite okoliša i prirode izdalo je dana 10. travnja 2014. Rješenje kojim se daje suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša:

- Praćenje stanja okoliša i
- Izrada posebnih elaborata i izvješća za potrebe ocjene stanja sastavnica okoliša.

Ovim rješenjem se osim otpadnih i površinskih voda obuhvaća ispitivanje procjednih i oborinskih vode te eluata.

2.2. Voda za ljudsku potrošnju i bazenske vode za fizikalnu terapiju, kupanje i rekreaciju

Tijekom 2015. godine pretraženo je ukupno 821 uzorak vode za ljudsku potrošnju. Od toga je bakteriološki pretraženo 803 uzoraka, a kemijski 730 uzoraka.

U okviru monitoringa vode za ljudsku potrošnju iz javne vodoopskrbe propisano prema Pravilniku o parametrima sukladnosti i metodama analize vode za ljudsku potrošnju (NN 125/13, NN 141/13) s područja cijele županije analizirana su 103 uzorka na fizikalno-kemijske i bakteriološke pokazatelje u okviru redovnog monitoringa javne (96 uzoraka) i lokalne vodoopskrbe (7 uzoraka). U

okviru revizijskog monitoringa ispitano je 8 uzoraka obrađene vode za ljudsku potrošnju na mjestima potrošnje, 2 uzorka vode za ljudsku potrošnju na mjestima potrošnje lokalne vodoopskrbe i 5 uzoraka vode iz izvorišta vode namijenjeno javnoj vodoopskrbi.

Ministarstvo zdravlja je u skladu s prethodno spomenutim Pravilnikom i Zakonu o vodi za ljudsku potrošnju (NN 56/13) za 2015. godinu donio Plan monitoringa zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju u 2015. godini za sve županije. U okviru tog plana za Virovitičko-podravsku županiju je propisano laboratorijsko ispitivanje za redovni monitoring 130 uzoraka vode za ljudsku potrošnju na mreži javne vodoopskrbe, 14 uzoraka vode na mreži lokalne vodoopskrbe i 7 uzoraka vode iz izvorišta lokalne vodoopskrbe. U okviru plana je za revizijski monitoring propisano za laboratorijsko ispitivanje 18 uzoraka vode za ljudsku potrošnju na mreži javne vodoopskrbe, 7 uzoraka vode na mreži lokalne vodoopskrbe i 7 uzoraka vode iz izvorišta lokalne vodoopskrbe. Slijedom toga, redovni monitoring na mreži javne vodoopskrbe je realiziran sa 74% i lokalne vodoopskrbe s 50%. Revizijski monitoring na mreži javne vodoopskrbe je realiziran s 44% i lokalne vodoopskrbe s 29%. Uzorci vode na mreži lokalne vodoopskrbe su istovjetni s uzorcima vode iz izvorišta vode lokalne vodoopskrbe jer nema prerade i dezinfekcije.

U svrhu ispitivanja zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju u građevinama prije izdavanja uporabne dozvole (prijajšnji naziv A-test), prema odredbama Pravilniku o parametrima sukladnosti i metodama analize vode za ljudsku potrošnju (NN 125/13, NN 141/13), analizirana su ukupno 144 uzorka vode na 20 pokazatelja.

Po ugovorima se redovito i dalje u Zavodu pratila zdravstvena ispravnost i kvaliteta vode za ljudsku potrošnju u vodoopskrbnim objektima u Orahovici, Pitomači, Slatini i Voćinu.

Ukupno je analizirano 5 uzoraka vode iz otvorenog bazena za kupanje i rekreaciju u Virovitici tijekom ljetne sezone kupanja, 11 uzoraka bazenske vode iz zatvorenog bazena za fizikalnu terapiju Odjela za fizikalnu medicinu i reumatologiju u Općoj bolnici Virovitica i 7 uzoraka bazenske vode za kupanje iz bazena Odmarališta «Merkur» iz Orahovice. Uzorci bazenske vode su se ocjenjivali prema Pravilniku o sanitarno-tehničkim i higijenskim uvjetima bazenskih kupališta te o zdravstvenoj ispravnosti bazenskih voda (NN 107/12).

U Tablici 3. su prikazani uzorci vode za ljudsku potrošnju iz vodospreme i vodovodne mreže, uzorci vode iz individualnih zdenaca, piezometara i dr.

U Djelatnosti za zdravstvenu ekologiju u matriksu voda za ljudsku potrošnju, bazenske vode, otpadne vode i površinske vode akreditirano je 10 pokazatelja prema normi HRN EN ISO/IEC 1705. Potvrdu o akreditaciji je izdala Hrvatska akreditacijska agencija i vrijedi do 27. travnja 2020. godine kada se ponavlja zahtjev za obnavljanje ovlaštenja. Svake godine ocjenitelji Hrvatske akreditacijske agencije provode nadzor rada za izdano razdoblje trajanja ovlaštenja.

Tablica 3. Zbirni podaci za kemijsku i bakteriološku analizu vode za ljudsku potrošnju s područja Virovitičko-podravске županije u 2015.godini

	Ukupno uzoraka	KEMIJSKI			MIKROBIOLOŠKI		
		broj uzoraka	neispravno		Broj uzoraka	neispravno	
			broj	%		broj	%
1. VODA ZA LJUDSKU POTROŠNJU							
1.1 javni vodovodi	688	638	39	6,1	683	31	4,5
1.1.1.sirova voda-ukupno po ugovoru	33	33	28	84,9	31	2	6,5
1.1.2.prerađena voda-ukupno	655	605	11	1,8	652	29	4,5
monitoring Virovitičko-podravska županija	102	102	0	0	102	2	2,0
po ugovoru	553	503	11	2,2	550	27	4,9
1.2.ostali javni objekti-ukupno	98	84	26	31,0	94	20	21,3
monitoring Virovitičko-podravska županija	9	9	1	11,1	9	1	11,1
po ugovoru	89	75	25	33,3	85	19	22,4
1.3. voda u originalnoj ambalaži	2	2	1	50,0	/	/	/
1.4. individualna vodoopskrba	21	4	1	25,0	21	18	85,7
1.5. ostalo	5	5	4	80,0	1	1	100,0

Tablica 4. Srednje vrijednosti pokazatelja u vodi za ljudsku potrošnju iz javne vodoopskrbe 2015.godine

Pokazatelji	Virkom doo Virovitica	Komrad doo Slatina	Voda doo Orahovica	Vocin	Vodakom doo Pitomača	*MDK
Boja	1,45	2,45	1,27	1,14	1,05	20 mg/L PtCo skale
Mutnoća	0,37	0,47	0,39	0,71	0,26	4 °NTU
Temperatura	15,22	14,45	14,78	15,39	15,74	25°C
Električna	628	648	505	360	521	2500 µS/cm

pH vrijednost	7,38	7,35	7,55	7,40	7,78	6,5-9,5 pH jedinica
Slobodni rezidualni klor	0,04	0,03	/	0,10	0,10	0,5 mgCl ₂ /L
Kloriti	/	/	61	/	/	400 µg ClO ₂ /L
Utrošak KMnO ₄	0,74	1,03	0,46	0,83	0,46	5 mg O ₂ /L
Amonijak	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,50 mg NH ₄ ⁺ /L
Nitriti	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	0,50 mg NO ₂ ⁻ /L
Nitrati	0,84	1,88	11,3	2,62	<0,01	50 mg NO ₃ ⁻ /L
Kloridi	14,63	7,74	2,71	3,02	1,46	250 mg Cl ⁻ /L
Željezo	43	53	15	11	/	200 µg Fe ²⁺ /L
Ukupni koliformi	<1	<1	<1	<1	<1	0/100 mL
<i>Escherichia coli</i>	<1	<1	<1	<1	<1	0/100 mL
Enterokoki	<1	<1	<1	<1	<1	0/100 mL
Broj kolonija 37°C	6	4	16	5	1	20/mL
Broj kolonija 22°C	9	6	20	36	1	100/mL
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	<1	2	<1	<1	<1	0/100 mL
<i>Clostridium perfringens</i>	/	/	<1	<1	<1	0/100 mL

*Maksimalno dozvoljena koncentracija prema Pravilniku o parametrima sukladnosti i metodama analize vode za ljudsku potrošnju (NN 125/13, NN 141/13, NN 128/15)

Tijekom 2015. godine je provedeno ispitivanje izvorišta vode namijenjeno javnoj vodoopskrbi prema Planu programa monitoringa izvorišta za 2015. godinu koje je donijelo Ministarstvo zdravlja. Poduzeća Virkom d.o.o., Komrad d.o.o., Vodakom d.o.o. i Voda d.o.o. su provele ispitivanje uzoraka izvorišta vode namijenjeno javnoj vodoopskrbi u obimu revizijskog monitoringa pri čemu je ispitano ukupno 126 pokazatelja u svakom uzorku.

Ispitivane grupe pokazatelja su: mikrobiološki, fizikalno-kemijski, hranjive tvari, ioni, metali ukupni, organske tvari, organski spojevi, 57 pesticida (organoklorirani i organofosforni), triazini, policiklička aromatski ugljikovodici, radioaktivnost, enterovirusi, norovirusi i virus hepatitisa A.

Dubinski zdenci koji služe kao izvorište vode namijenjeno javnoj vodoopskrbi po svojem prirodnom sastavu imaju povišene vrijednosti željeza, mangana, amonijaka, mutnoće i boje iznad maksimalno dozvoljene koncentracije. To su indikatorski parametri dok su paramteri zdravstvene ispravnosti u vodi iz izvorišta vode iz dubinskih zdenaca svi ispod maksimalno dozvoljene koncentracije. Povišene vrijednosti se preradom vode smanjuju ispod maksimalno dozvoljenih vrijednosti koje su propisane u Pravilniku o parametrima sukladnosti i metodama analize vode za ljudsku potrošnju (NN 125/13, NN 141/13) i obrađena voda se kao takva distribuira u vodoopskrbnu mrežu kao voda za ljudsku potrošnju.

Pokazatelji pesticida, triazina, policikličkih aromatskih ugljikovodika, organski spojevi i neki metali ispod granice detekcije. Nisu izolirani enterovirusi, norovirusi i virus hepatitisa A. Slijedom toga su ti uzorci zdravstveno ispravni.

U izvorištima vode iz kaptaže izolirani su indikatori zdravstvene ispravnosti *Escherichia coli* i enterokoki. Sustavom dezinfekcije vode na vodocrpilištu uklanjaju se izolirane bakterije i postižu vrijednosti sukladne zahtjevima gore navedenim Pravilnikom.

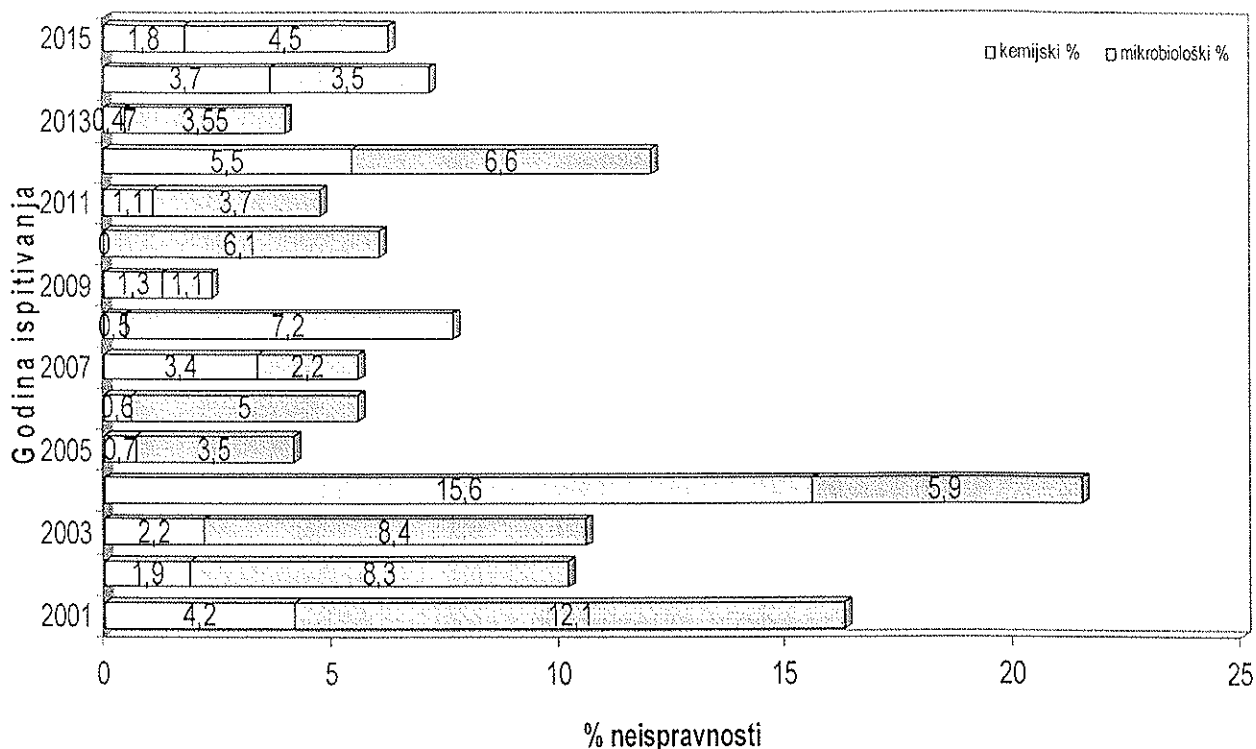
Analize su pokazale da nema opasnih i toksičnih tvari u izvorištima vode namijenjeno javnoj vodoopskrbi na koje su ispitivane.

Tablica 5. Srednje vrijednosti pokazatelja u vodi za piće ispitanih iz lokalne vodoopskrbe 2015.godine

Pokazatelji	Vukosavljevica	Dinjevac	Grabrovnica	Mala Črešnjevica	Velika Črešnjevica	Turnašica	Slatinski Drenovac	MDK*
Boja	0,50	1,00	1,00	1,00	2,00	1,00	1,00	20 mg/L PtCo
Mutnoća	0,22	8,67	0,44	0,38	0,50	0,25	0,39	4 °NTU
Temperatura	14,5	6,80	8,80	10,10	6,70	9,70	9,5	25°C
Električna vodljivost	762	467	430	589	466	663	39	2500 µS/cm
pH vrijednost	7,26	7,50	7,50	7,40	7,40	7,40	6,7	6,5-9,5 pH
Utrošak KMnO ₄	0,54	0,35	0,53	0,48	0,26	0,34	0,80	5 mg O ₂ /L
Amonijak	0,02	0,03	0,01	0,01	0,02	0,02	0,01	0,50 mg
Nitriti	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	0,50 mg NO
Nitrati	19,58	2,36	1,53	13,08	7,19	21,67	5,08	50 mg NO ³⁻
Kloridi	19,91	6,91	0,48	5,28	4,79	12,23	0,83	250 mg Cl ⁻ /L
Željezo	<1	985	10	14	10	11	<1	200 µg Fe ²⁺ /L
Ukupni koliformi	<1	<1	4	<1	<1	<1	<1	0/100 mL
<i>Escherichia coli</i>	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	0/100 mL
Enterokoki	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	0/100 mL
Broj kolonija 37°C	6	4	40	20	<1	10	<1	20/mL
Broj kolonija 22°C	7	4	58	51	<1	37	8	100/mL

*Maksimalno dozvoljena koncentracija prema Pravilniku o parametrima sukladnosti i metodama analize vode za ljudsku potrošnju (NN 125/13, NN 141/13)

Neispravni uzorci vode za ljudsku potrošnju iz javne vodoopskrbe u razdoblju od 2001. do 2015.godine u Virovitičko-podravskoj županiji

Slika 1. Prikaz neispravnih uzoraka vode za ljudsku potrošnju iz javne vodoopskrbe izražene u postocima na području Virovitičko-podravske županije u razdoblju od 2001. do 2015. godine

2.3. Vode za kupanje iz jezera Orahovica u Duzluku

Standard kakvoće vode za kupanje na površinskim vodama kopna propisan je Uredbom o kakvoći vode za kupanje (NN 51/14). Za vrijeme kupališne sezone ovom Uredbom je regulirano:

- 1) ispitivanje graničnih vrijednosti mikrobioloških pokazatelja u ovlaštenom laboratoriju – pokazatelji Crijevni enterokoki i *Escherichia coli*
- 2) druge značajke vode – bilježenje meteoroloških uvjeta, temperature i vidljivo onečišćenje vode za kupanje
- 3) upravljanje kakvoćom vode za kupanje radi osiguranja očuvanja, zaštite ili poboljšanje kakvoće površinskih voda koje se koriste za kupanje

za postizanje propisanih standarda kakvoće vode za kupanje na površinskim vodama kopna provode se mjere upravljanja vodom za kupanje. Te mjere upravljanja provodi jedinica lokalne samouprave, u ovom slučaju to je Grad Orahovica i Ružica grad d.d. iz Orahovice.

U razdoblju od 20. svibnja do 27. kolovoza 2015. godine provedeno je ispitivanje mikrobioloških pokazatelja-Crijevnih enterokoka i *Escherichia coli* i te se bilježila pojava vjetra, kiše, vidljivog onečišćenja u vodi i temeprature vode.

Ukupno je analizirano 24 uzoraka vode za kupanje. U svim uzorcima su Crijevni enterokoki i *Escherichia coli* ocijenjeni „izvrsno“ prema Tablici 1. Standarda za ocjenu kakvoće vode nakon svakog ispitivanja iz Priloga I. Uredbe o kakvoći vode za kupanje (NN 51/10).

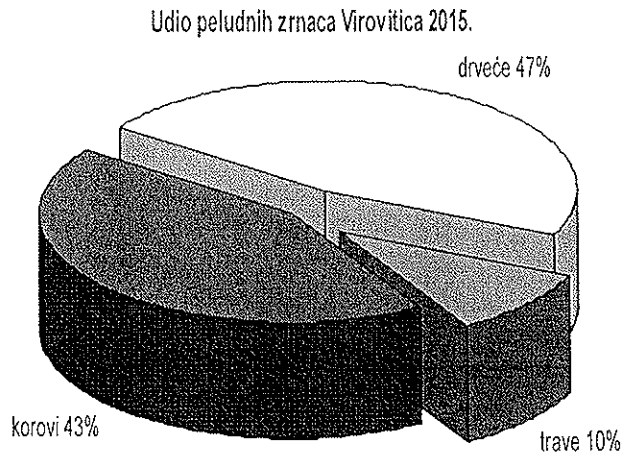
Tablica 6. Raspon vrijednosti mikrobioloških pokazatelja u uzorcima vode za kupanje iz Jezero Orahovica u Dužluku 2015. prema Standardu za ocjenu kakvoće vode nakon svakog ispitivanja

	Izvrсна	Dobra	min	max	
Crijevni enterokok	≤200	≤400	<1	4	Bik/100mL
<i>Escherichia coli</i>	≤500	≤1000	<1	5	Bik/100 mL

3. ODREĐIVANJE VRSTE I KONCENTRACIJE PELUDI DRVEĆA, TRAVA I KOROVA U VIROVITICI

3.1. VIROVITICA

Od 17. siječnja 2015. započeta je **jedanaesta** uzastopna godina određivanja vrste i koncentracije peludi drveća, trava i korova u vanjskoj atmosferi grada Virovitice i okolice. Mjerenje je trajalo do 20. listopada 2015. godine. Ukupno je mikroskopski pregledano **277 preparata** u kojima su određivane peludi. Utvrđeno je ukupno **35.653** zrnaca peludi drveća, trava i korova. U ukupnom godišnjem spektru peludnih zrnaca prevladavala je pelud **drveća** s udjelom od 47%, zatim pelud **korova** s 43% te pelud **trava** s 10%.

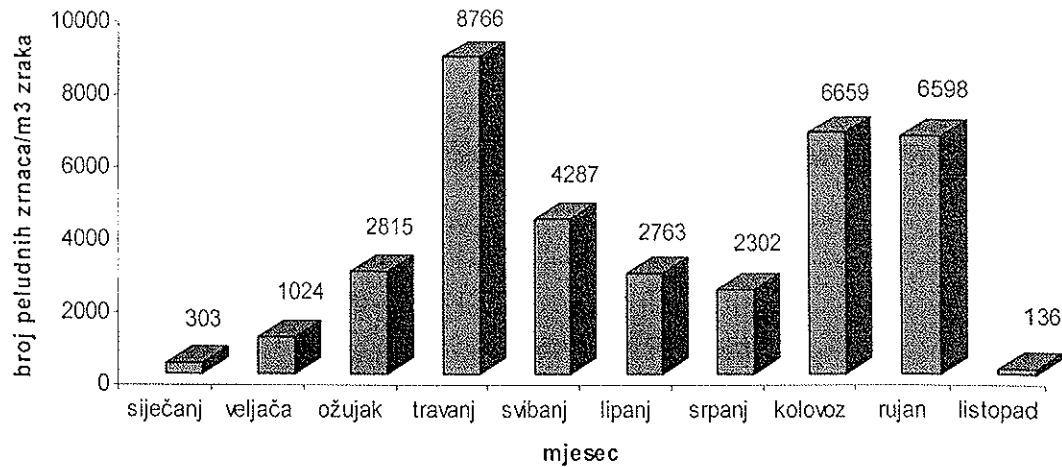

Slika 2. Udjeli peludi drveća, trava i korova u ukupnoj godišnjoj količini peludi u Virovitici 2015. godine

Mjesec **travanj** je bio najjače opterećen peludnim zrcima kada su drveća najviše otpuštala pelud. Utvrđeno je 8.766 peludnih zrnaca/m³ zraka. U zraku je dominirala **pelud breze** sa 61,7%, zatim je slijedila pelud hrasta sa 14,2%. Zabilježena je i pelud javora, divljeg kestena, johe, graba, čempresa, bukve, jasena, oraha, duda, borovki, platane, topole, hrasta, vrbe i brijesta te pelud trava. Vršna koncentracija je zabilježena 13. travnja s 2.227 peludnih zrnaca/m³ zraka.

U mjesecu **kolovozu** ukupno je izmjereno 6.659 peludnih zrnaca/m³ zraka. U zraku je dominirala alergogena **pelud ambrozije** sa 75,2% slijedila je pelud koprive s 17,6%. Zabilježena je i pelud korova: štitarki, pelina, glavočika, konopljovki, lobode, trputca i kiselice te pelud trava. Vršna koncentracija je zabilježena 30. kolovoza s 1.029 peludnih zrnaca/m³ zraka.

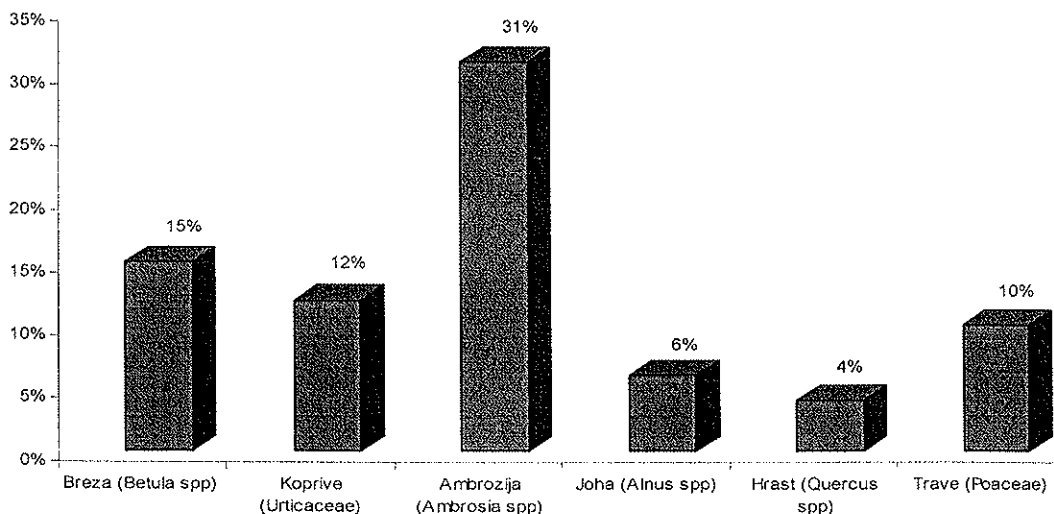
Raspodjela peludnih zrnaca po mjesecima mjerenja

Slika 3. Raspodjela koncentracije peludnih zrnaca po mjesecima u Virovitici za vrijeme mjerenja 2015. godine

Koncentracije peludi drveća, trava i korova u vanjskoj atmosferi određuju se za oko 37 svojti na području grada Virovitice i okolice, a njih 13 ima umjerenu do visoku aeroalergenu pelud koja su činila udio od 67% u odnosu na ukupnu godišnju količinu peludi.

Najzastupljenija peludna zrnca u Virovitici i okolici tijekom mjerenja 2015.

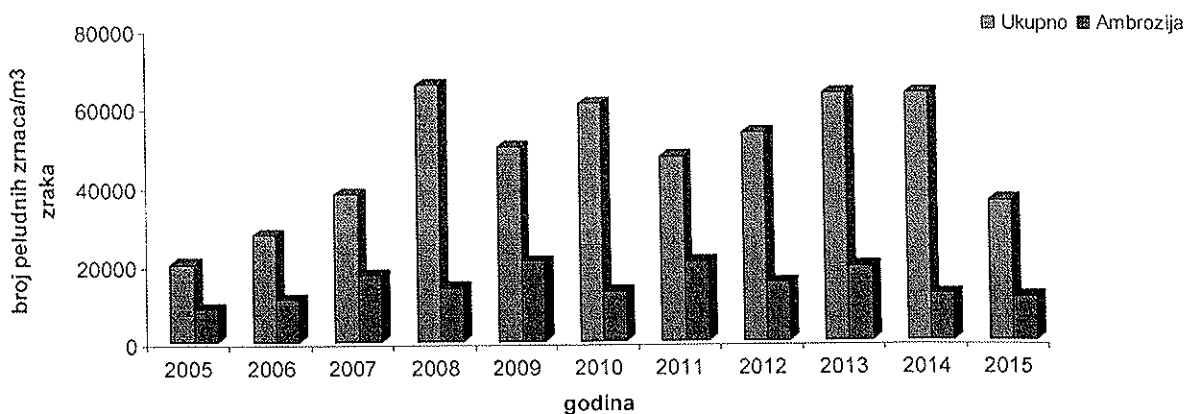
Slika 4. Zastupljenost pojedinih peludnih zrnaca u Virovitici za vrijeme mjerenja 2015. godine

U ukupnom spektru peludi, prevladavala je aeroalergena pelud ambrozije sa udjelom od 31%, slijedi pelud breze sa 15% i pelud kopriva sa 12%. Najviša vrijednost peludnih zrnaca ambrozije zabilježena je 30. kolovoza 2015. kada je bila vršna koncentracija od 967 peludnih zrnaca/m³ zraka.

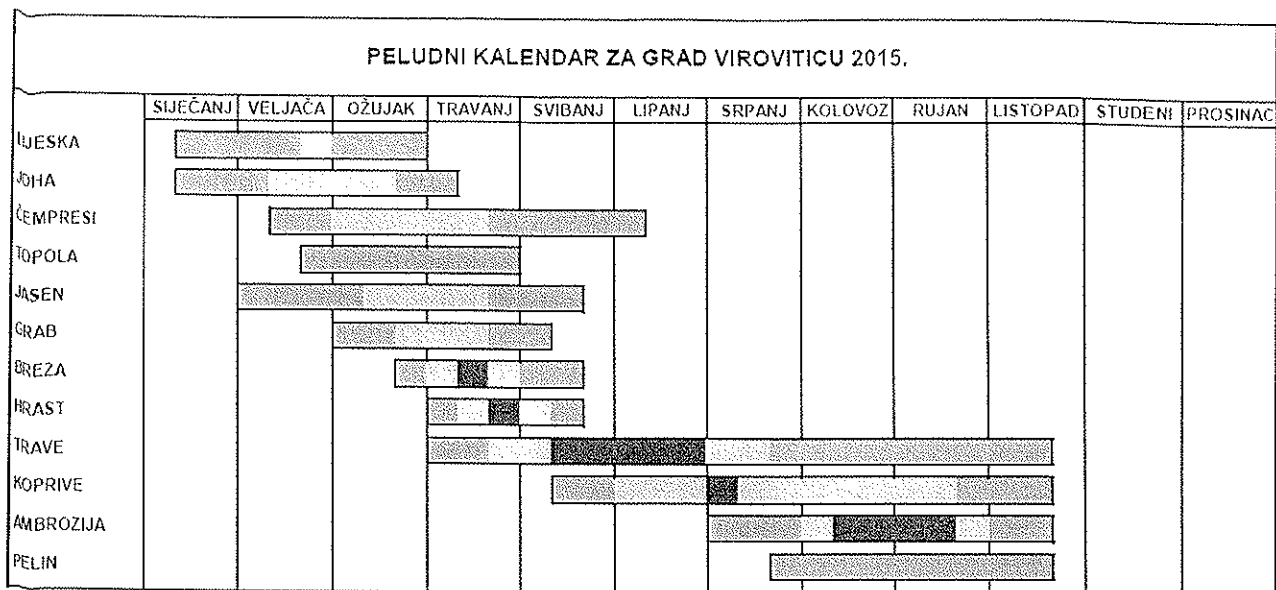
Granica alergijske reakcije za pelud ambrozije je 20 peludnih zrnaca/m³ u 24-satnom uzorku. Vidljivo je da je na području grada Virovitice izmjerena maksimalna dnevna koncentracija puno veća od one koja izaziva alergijsku reakciju. U 2015. bilo je ukupno 51 dan kada je dnevna koncentracija peludi ambrozije bila iznad praga od 20 peludnih zrnaca/m³. Ukupna polinacija ambrozije je trajala 96 dana.

Tijekom uzastopnih deset godina mjerenja koncentracije peludi drveća, trave i korova u vanjskoj atmosferi, u razdoblju od 2005. do 2015. godine na mjernoj postaji u Virovitici, utvrđeno je da je ukupna godišnja količina aeroalergogene peludi ambrozije bila najveća u odnosu na pelud drugih biljnih svojti u ukupnoj godišnjoj količini peludi tijekom devet godina mjerenja što je prikazano u Slici 4.

Odnos ukupne godišnje koncentracije peludi i peludi ambrozije u razdoblju od 2005. do 2015. godine

Slika 5. Odnos izmjerene ukupne godišnje količine peludi drveća, korova i trave u odnosu na izmjerenu ukupnu godišnju količinu peludi korova ambrozije u vanjskoj atmosferi od 2005. do 2015. godine

KONCENTRACIJA PELUDI

- NISKA - samo će iznimno osjetljive osobe imati tegobe
- UMJERENA - većina će alergičnih osoba imati tegobe
- VISOKA - sve će alergične osobe imati tegobe
- VRLO VISOKA - sve će alergične osobe imati tegobe

Kalendar izrađen prema originalnim rezultatima ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO "SVETI ROK"
VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Slika 6. Peludni kalendar za Viroviticu i okolicu 2015. godine

Mjerna postaja je smještena na krovu Opće bolnice Virovitica na visini od 20 m. Uzorkovanje se provodi volumetrijskim sakupljačem peludi i spora, tipa Hirst, proizvođača Burkard, Engleska.

III EKONOMSKO – FINANCIJSKO POSLOVANJE

I. Analiza prihoda

Prihodi poslovanja u razdoblju 01.01.-31.12.2015. godine ostvareni su u iznosu 9.303.125 kn, a u istom razdoblju u 2014. godini ostvareni su u iznosu od 9.080.077 kn, što čini povećanje prihoda poslovanja u 2015. godini za 2%.

Tablica 1. Kretanje prihoda Zavoda u razdoblju I-XII mjesec 2014./2015.

Red. br.	Račun iz rač. plana	Opis	I.-XII. 2014.	I.-XII. 2015.	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6
1.	641	Prihodi od financijske imovine	58.147	58.875	101
2.	652	Prihodi po posebnim propisima (participacija, dopunsko)	469.587	502.430	107
3.	661	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	3.464.110	3.704.847	107
4.	671	Prihodi iz nadležnog proračuna za financ. redovne djelatnosti prorač.korisnika	993.396	793.703	80
5.	673	Prihodi od HZZO-a na temelju ugov. obveza	3.994.837	4.141.953	104
6.	683	Ostali prihodi – MZ	100.000	101.317	100
UKUPNO PRIHODI POSLOVANJA - 6			9.080.077	9.303.125	102
7.	723	Prijevozna sredstva u cestovnom prometu	0	24.000	0
PRIHODI OD PRODAJE NEFINAN.IMOVINE – 7			0	24.000	0
UKUPNO PRIHODI-6+7			9.080.077	9.327.125	103

Tablica 2. Kretanje prihoda Zavoda u razdoblju I-XII mjesec 2015. i usporedba sa PLANOM za I-XII 2015.

Red. br.	Račun iz rač. plana	Opis	I.-XII. 2015. PLAN	I.-XII. 2015. OSTVARENO	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6
1.	641	Prihodi od financijske imovine	63.300	58.875	93
2.	652	Prihodi po posebnim propisima (participacija, dopunsko)	530.000	502.430	95
3.	661	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	3.550.000	3.704.847	104
4.	671	Prihodi iz nadležnog proračuna za financ. rashoda poslovanja	931.000	793.703	86
5.	673	Prihodi od HZZO-a na temelju ugovor.obveza	3.994.837	4.141.953	97
6.	683	Ostali prihodi – MZ	100.000	101.317	100
7.	723	Prihodi od prodaje prijevoznih sredstava	24.000	24.000	100
UKUPNO PRIHODI POSLOVANJA – 6+7			9.463.527	9.327.125	99

64 - Prihodi od imovine (641 - Prihodi od financijske imovine) ostvareni su u iznosu 58.875 kn. Ove prihode čine Prihodi od financijske imovine (kamate na oročena sredstva i depozite po viđenju i prihodi od zateznih kamata).

Prihodi od financijske imovine ostvareni su u inosu 58.875 kn te su se povećali u odnosu na isto razdoblje u 2014. godini za 1,3%.

U odnosu na 2014. godini i u odnosu na plan Prihodi od kamata na oročena sredstva i depozite po viđenju smanjeni su iz razloga što je smanjen iznos depozita sa 2.000.000 kn na 1.800.000 kn. Navedenim iznosom od 200.000 kn kupljena su dva vozila za potrebe Zavoda.

Ovi prihodi u strukturi prihoda poslovanja sudjeluju sa 1,00%.

65 - Prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima (participacija, dopunsko zdravstveno osiguranje, ostali nespomenuti prihodi) ostvareni su u iznosu 502.430 Kn. Ove prihode čine prihodi od participacije, prihodi od dopunskog zdravstvenog osiguranja i ostali nespomenuti prihodi.

U odnosu na isti period 2014. godine ovi prihodi su veći za 7% ili za 32.843 Kn. Povećanje je iskazano na prihodima od dopunskog osiguranja.

Ovi prihodi u strukturi prihoda poslovanja sudjeluju sa 6,00%.

66 - Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga (vlastiti prihodi) u razdoblju 01.01.-31.12.2015. godine ostvareni su u iznosu od 3.704.847 kn te su se u odnosu na isto razdoblje u 2014. godini povećali za 7% ili u apsolutnom iznosu za 240.737 kn. Ovi prihodi su se povećali iz razloga što smo prihode iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti proračunskih korisnika (usluga monitoringa voda) u 2015. godini preknjižili na vlastite prihode.

Ovi prihodi u strukturi prihoda poslovanja sudjeluju sa 40%.

67 - Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza u razdoblju 01.01.-31.12.2015. ostvareni su u iznosu od 4.935.655 kn.

Prihodi za financiranje rashoda poslovanja – ostvareni su u razdoblju 01.01.-31.12.2015. godine u iznosu 140.971 kn te su u odnosu na 2014. godinu smanjili za 33% ili u apsolutnom iznosu za 69.289 kn. Razlog smanjenja je taj što smo prihode koje smo ostvarili od županije za usluge monitoringa voda knjižili na vlastite prihode, a ne na prihode iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda poslovanja kao u 2014. godini.

Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu 22.732 kn. Navedeni prihodi su ostvareni preko projekta financiranog od strane Fonda za zaštitu okoliša i Virovitičko-podravske županije „U zdravom i čistom okolišu osjećam se zeleno“, a utrošeni su za nabavu nefinancijske imovine.

Prihodi iz nadležnog proračuna za financ. imov. i otplatu zajmova– ostvareni su u iznosu 630.000 kn. Navedenim prihodom plaćeni su rashodi za kamate i dio glavnice kredita Zavoda.

Prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza ostvareni su u iznosu 4.141.953 kn i to kako slijedi:

- Prihodi na temelju ugovornih obveza HZZO/HES – 1.039.580 Kn,
- Prihodi na temelju ugovornih obveza HZZO/Mikrobiološki lab. – 1.035.141 Kn,
- Prihodi na temelju ugovornih obveza HZZO/ Školska medicina – 1.573.174 Kn,
- Prihodi na temelju ugovornih obveza HZZO/ ZZ Mentalnog zdravlja – 342.037 Kn,
- Prihodi na temelju ugovornih obveza HZZO/Javno zdravstvo – 152.020 Kn.

Ovi prihodi su ostvarili povećanje u odnosu na isto razdoblje u 2014. godini i to za 1,2% ili u apsolutnom iznosu za 47.116 kn i to iz razloga povećanja prihoda od mikrobiologije.

Prihodi na temelju ugovornih obveza sa HZZO-om čine 45 % prihoda poslovanja.

II. Analiza rashoda

Ukupno ostvareni rashodi poslovanja u razdoblju 01.01.-31.12.2015. godine ostvareni su u iznosu od 8.597.641 kn te su u odnosu na 2014. godinu veći za 6% ili 508.681 kn. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u razdoblju 01.01.-31.12.2015. godine iznose 295.613 kn, a izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita iznose 774.563 kn.

Tablica 3. Kretanje rashoda Zavoda u razdoblju I-XII mjesec 2014./2015.

Red. br.	Rač. iz rač. plana	OPIS	Ukupan rashod		
			I.-XII. 2014.	I.-XII. 2015.	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6
1.	311	Rashodi za zaposlene/plaće	4.220.412	4.365.294	103
2.	312	Ostali rashodi za zaposlene	88.918	82.300	93
3.	313	Doprinosi na plaće	718.395	763.816	106
4.	321	Naknade troškova zaposlenima	196.026	149.522	76
5.	322	Rashodi za materijal i energiju	1.188.913	1.287.574	108
6.	323	Rashodi za usluge	1.116.869	1.389.284	124
7.	329	Ostali nespomenuti rashodi	226.321	282.632	125
8.	342	Kamate na primljene kredite i zajmove	297.184	260.568	88
9.	343	Ostali financijski rashodi	10.123	10.411	103
10.	372	Stipendije i školarine	4.000	6.240	156
11.	381	Tekuće donacije	21.800	0	0
UKUPNO RASHODI POSLOVANJA - 3			8.088.961	8.597.641	106
12.	422	Postrojenja i oprema	90.950	95.687	105
13.	423	Prijevozna sredstva	0	199.926	0
UKUPNO RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE- 4			90.950	295.613	325
14.	544	Otplata glavnice primljenih kredita	775.321	774.563	100
UKUPNO IZDACI ZA OTPLATU GLAVNICE PRIMLJENIH KREDITA -5			775.321	774.563	100
UKUPNO RASHODI 3+4+5			8.955.232	9.667.817	108

Tablica 4. Kretanje rashoda Zavoda u razdoblju I-XII mjesec 2015.

i usporedba sa PLANOM I-XII 2015.

Red. br.	Rač. iz rač. plana	OPIS	Ukupan rashod		
			I.-XII. 2015. PLAN	I.-XII. 2015. OSTVARENO	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6
1.	311	Rashodi za zaposlene/plaće	4.292.019	4.365.294	102
2.	312	Ostali rashodi za zaposlene	82.300	82.300	100
3.	313	Doprinosi za plaće	713.079	763.816	107
4.	321	Naknade troškova zaposlenima	150.000	149.522	100
5.	322	Rashodi za materijal i energiju	1.252.600	1.287.574	103
6.	323	Rashodi za usluge	1.335.800	1.389.284	104
7.	329	Ostali nespomenuti rashodi	286.000	282.632	99
8.	342	Kamate na primljene kredite i zajmove	260.115	260.568	100
9.	343	Ostali financijski rashodi	10.100	10.411	103
10.	372	Stipendije i školarine	6.240	6.240	100
11.	381	Tekuće donacije	0	0	0
UKUPNO RASHODI POSLOVANJA - 3			8.388.253	8.597.641	102
12.	422	Postrojenja i oprema	95.688	95.687	100
13.	423	Prijevozna sredstva	199.926	199.926	100
UKUPNO RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE - 4			295.614	295.613	100
14.	544	Otplata glavnice primljenih kredita	779.660	774.563	99
UKUPNO IZDACI ZA OTPLATU GLAVNICE PRIMLJENIH KREDITA - 5			779.660	774.563	99
UKUPNO RASHODI 3+4+5			9.463.527	9.667.817	102

Rashodi za zaposlene -31 u razdoblju 01.01.-31.12.2015 ostvareni su u iznosu 5.211.410 kn, te su u odnosu na isto razdoblje u 2014. godini veći za 4% ili u apsolutnom iznosu za 183.685 kn.

Plaće (bruto) – ostvarene su u iznosu 4.365.294 kn. U navedenom razdoblju povećale su se za 3% ili u apsolutnom iznosu za 144.882 kn.

Ostali rashodi za zaposlene – ostvareni su u iznosu 82.300 kn. Ovi rashodi su manji u odnosu na 2014. godinu, osim stavke Nagrade (jubilarne nagrade) koja se povećala iz razloga što je promijenjena stopa osnovice za jubilarne naknade tako da se svim osobama koji su ostvarili pravo na jubilarnu nagradu u 2014. godini po umanjenoj osnovici, u 2015. godini morala isplatiti razlika.

Doprinosi na plaće ostvareni su u iznosu 763.816 kn. Ovi rashodi su se povećali za 6% ili za 45.421 kn. Povećali su se iz razloga povećane stope doprinosa sa 13% na 15%.

U strukturi rashoda poslovanja rashodi za zaposlene sudjeluju sa 61 %.

Materijalni rashodi – 32 ostvareni su u razdoblju 01.01.-31.12.2015. godine u iznosu 3.109.013 kn te su u odnosu na isto razdoblje u 2014. godini povećali za 14% ili za 380.884 kn.

U strukturi rashoda poslovanja 32 - materijalni rashodi sudjeluju sa 37%.

Analiza materijalnih rashoda:

321 – Naknade troškova zaposlenima iznose 149.522 kn te su u odnosu na isto razdoblje u 2014. godini manji za 24% ili za 46.504 kn. Razlog smanjenja je smanjenje naknada za prijevoz zaposlenika.

322 - Rashodi za materijal i energiju iznose 1.287.574 kn te čine 42% materijalnih rashoda. U istom razdoblju u 2014. godini iznosili su 1.188.913 kn te su se u 2015. godini povećali za 98.661 kn ili 8%. Najveće povećanje u apsolutnom iznosu iskazano je na rashodima za materijal i sirovine i to za 120.165 kn.

323 - Rashodi za usluge u razdoblju 01.01.-31.12. 2015. iznose 1.389.284 Kn.

U istom razdoblju u 2014. godine iznosili su 1.116.869 kn te to čini povećanje na ovoj stavci od 24 % ili 272.415 kuna. Najveće povećanje iskazano je na poziciji Ostalih usluga – 3239 i to povećanje za 144% ili u apsolutnom iznosu za 147.913 kn. Razlog povećanja su povećani rashodi za usluge čišćenja budući da dvije spremačice zapošljavamo preko servisa.

Zdravstvene usluge – 3236 su se povećale za 130% ili u apsolutnom iznosu za 65.298 kn. Razlog povećanja je „monitoring“ voda koji se radi za potrebe Virovitičko-podravske županije, a navedene analize se rade samo u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo u Zagrebu, dok je drugi razlog provedba dva velika posla koja je odradila Zdravstvena ekologija (otvaranje hotela u Makarskoj i analiza vode za dva studentska paviljona u Zagrebu na Savi).

Komunalne usluge – 3234 su se povećale za 108%. Povećali su se rashodi za zbrinjavanje medicinskog autoklaviranog otpada, odnosno autoklavirani otpad se više ne smije odlagati u komunalni otpad nego ga mora skupljati ovlaštene sakupljač.

Intelektualne i osobne usluge - 3237 su se povećale za 14% ili 50.724 kn i to iz razloga plaćanja doktora medicine za tim javnog zdravstva, za iznos od 15.000 kn kojega smo platili odvjetnici u sudskom postupku protiv specijalistice javnog zdravstva, te 29.800 kn koji su teretili rashode za akreditaciju laboratorija za zdravstvenu ekologiju.

Po nalogu inspektora morali smo napraviti Operativni plan zaštite i spašavanja koji je teretio rashode u iznosu 11.875 kn.

329 - Ostali nespomenuti rashodi iznose 282.632 kn. U odnosu na isto razdoblje u 2014. godini ovi rashodi su se povećali za 25%.

Povećanje na ovoj stavci ostvareno je na rashodima za Pristojbe i naknade za 83% i to iz razloga povećanih rashoda za trošak javnobilježničkih ovrha. U 2015. godini smo imali otpis potraživanja koji tereti rashode zbog iznosa PDV-a te je i to jedan od razloga povećanja rashoda na ovoj stavci.

34 – Financijski rashodi iznose 270.979 kn. Obračun redovnih kamata je bio 31.03.2015., 30.06.2015., 30.09.2015. i 31.12.2015.. Navedeni rashodi su u potpunosti pokriveni prihodima iz nadležnog proračuna (DEC sredstva).

37 – Stipendije i školarine – na ovoj stavci računskog plana ostvaren je rashod od 6.240 kn.

38- Tekuće donacije – nisu ostvarene. U 2015. godini nije bilo donacija.

42- Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine iznose 295.613 kn.

Uredska oprema i namještaj – 26.731 kn

Medicinska i laboratorijska oprema – 63.174 kn

Uređaji, strojevi i oprema za ostale namj. - 5.783 kn

Prijevozna sredstva u cestovnom prometu – 199.926 kn

Nabava nefinancijske imovine financirala se sa 24.000 kn od prodaje automobila, 22.732 kn iz proračuna županije preko projekta „U zdravom i čistom okolišu osjećam se zeleno“, a preostali iznos od 248.881 kn iz vlastitih prihoda.

54 – Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova u razdoblju 01.01.-31.12.2015. imali smo rashode za otplatu glavnice kredita u iznosu 774.563 kn (31.03., 30.06., 30.09. i 31.12.2015.).

Otplata glavnice kredita financirala se iz decentraliziranih sredstava 437.423 kn i vlastitih prihoda 337.140 kn.

III. Analiza rezultata poslovanja

Tablica 5. Kretanje prihoda i rashoda Zavoda u razdoblju I.-XII.2014. – I.-XII.2015.

I.-XII. 2014.		I.-XII. 2015.		Indeks	
Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi	3/1	4/2
1	2	3	4	5	6
9.080.077	8.955.232	9.327.125	9.667.817	103	108

Zavod je u razdoblju 01.01.-31.12.2015. ostvario 9.303.125 kn prihoda poslovanja i 8.597.641 kn rashoda poslovanja, te je slijedom toga iskazan višak prihoda poslovanja nad rashodima poslovanja u iznosu 705.484 kn.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu 24.000 kn.

Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine iznose 295.613 kn te su se isti financirali iz prihoda poslovanja i iz prihoda od prodaje prijevoznih sredstava.

Izdaci za otplatu glavnice iznose 774.563 kn (četiri obračuna glavnice), rashodi za redovne kamate iznose 260.568 kn (četiri obračuna kamata). Rashodi za redovne kamate u cijelosti su pokriveni prihodima od DEC-a, dok su rashodi za otplatu glavnice plaćeni dijelom iz vlastitih prihoda, a dijelom od DEC-a. Slijedom gore navedenog Zavod je ostvario ukupni manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima u iznosu 340.692 kuna.

Navedeni manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima pokriti će se iz akumuliranih prihoda iz prethodnih godina.

Potraživanja Zavoda na dan 31.12.2015. godine iznose 1.342.775 kn.

IV. Analiza potraživanja i obveza

Tablica 6. Struktura potraživanja Zavoda na dan 31.12.2013., 31.12.14. i 31.12.15.

Red br.	Opis	Potraživanja na dan 31.12.2013.	Potraživanja na dan 31.12.2014.	Potraživanja na dan 31.12.2015.	Potraživanja 31.12.2015. u %
1	2	3	4	5	6
1.	Potraživanja od HZZO-a po osnovu pružanja zdravstvene zaštite	464.613	412.484	488.916	36
2.	Potraživanja od dopunskog zdravstvenog osiguranja	31.959	57.572	95.130	7
3.	Potraživanja od HZZOZZR	0	0	0	0
4.	Potraživanja od drugih zdrav. ustanova	97.077	88.363	97.034	8
5.	Ostala potraživanja	750.600	631.915	661.695	49
	UKUPNO	1.344.249	1.190.334	1.342.775	100

Tablica 7. Struktura obveza Zavoda na dan 31.12.2015.

Red.br.	Opis	Ukupne obveze na dan 31.12.2015.
1	2	3
1.	Za lijekove	0
2.	Za sanitetski materijal, krvi i krvne derivate i sl.	57.446
3.	Za živežne namirnice	0
4.	Za energiju	26.739
5.	Za ostale materijale i reprodukcij. materijal	18.992
6.	Za proizvodne i neproizvodne usluge	28.698
7.	Za opremu (osnovna sredstva)	0
8.	Obveze prema zaposlenicima	437.190
9.	Obveze za usluge drugih zdravstvenih ustanova	11.836
10.	Obveze prema komitentnim bankama za kredite	255.350
11.	Ostale nespomenute obveze	44.207
	UKUPNO OBVEZE	880.458

Obveze na dan 31.12.2015. godine iznose 880.458 kn.

Sve svoje dospjele obveze Zavod podmiruje u valutnom roku.

IV ZAKLJUČAK

Poslovanje

Zavod za javno zdravstvo je tijekom 2015. godine ostvario prihode poslovanja u iznosu od 9.303.125 kn, dok je u 2014. godini taj iznos bio 9.080.077 kn, što čini povećanje prihoda poslovanja u 2015. godini od 223.048 kn ili 2%. Prilikom analize prihoda poslovanja koji se odnose u najvećoj mjeri na ugovore sa HZZO-om, potrebno je napomenuti kako smo tijekom 2015. godine potpisivali anekse ugovora za primarnu zdravstvenu zaštitu koji datira još iz prosinca 2013. godine. Od ukupnih prihoda poslovanja na prihode ostvarene ugovaranjem sa HZZO-om otpada 45%. Povećanje ostvareno na toj poziciji odnosi se na povećanje prihoda na mikrobiologiji koje smo postigli povećanim fakturiranjem zbog dovoza humanih materijala sa područja Koprivničko-križevačke županije nakon dogovora sa tamošnjim Zavodom za javno zdravstvo.

Ukupni rashodi poslovanja tijekom 2015. godine ostvareni su u iznosu od 8.597.641 kn, te su u odnosu na 2014. godinu veći za 6% ili u apsolutnom iznosu za 508.681 kn. Najveći dio odnosi se na povećanje rashoda za usluge od 24% i to najviše zbog povećanih rashoda za usluge čišćenja budući da dvije spremačice zapošljavamo preko servisa, putem tzv. „outsourcinga“. Razlog povećanja zdravstvenih usluga (65.298 kn ili 130%) je „monitoring“ voda za ljudsku potrošnju koji se radi za potrebe županije, a u sklopu kojih se određene analize, koje se ne mogu provesti u našem Zavodu, rade samo u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo u Zagrebu. Drugi razlog su dva značajnija posla zdravstvene analize vode za ljudsku potrošnju izvan područja naše županije koje je odradila Zdravstvena ekologija, a odnose se na otvaranje hotela u Makarskoj i dva studentska paviljona Studentskog doma u Zagrebu na Savi.

Zavod je, dakle, tijekom 2015. godine ostvario 9.303.125 kn prihoda poslovanja i 8.597.641 kn rashoda poslovanja, te je slijedom toga iskazan višak prihoda poslovanja nad rashodima poslovanja u iznosu od 705.484 kn.

Tijekom 2015. godine imali smo izdatke za otplatu glavnice kredita podignutog za izgradnju nove zgrade Zavoda u iznosu od 774.563 kn, te rashode za otplatu redovne kamate u iznosu od 260.568 kn, što ukupno iznosi 1.035.131 kn. Dio prihoda za otplatu glavnice i kamata financirali smo iz tzv. decentraliziranih sredstava u iznosu od 630.000 kn, dok smo ostatak od 405.131 kn financirali iz vlastitih sredstava. Uz to, rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine iznosili su 295.613 kn te su se isti financirali iz prihoda poslovanja.

Slijedom gore navedenog Zavod je ostvario ukupan manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima u iznosu od 340.692 kuna, kojega će Zavod samostalno pokriti iz vlastitih akumuliranih prihoda iz prethodnih godina.

Unatoč navedenom, sve svoje obveze podmirivali smo u cijelosti i u zadanim rokovima, te niti u jednom trenutku likvidnost Zavoda nije došla u pitanje, jednako kao i svih godina do sada.

Na kraju 2015. godine ukupno je 37 stalno zaposlenih radnika, s tim da se taj broj tijekom godine mijenjao zbog odlazaka nekih radnika u mirovinu, ali i dolazaka novih zaposlenika u zamjenu za ove koji su otišli. Značajno je napomenuti da smo krajem 2015. godine proveli dva natječaja za

Specijalizacije iz javnog zdravstva i školske i adolescentne medicine, te smo odabrali dvoje kolega za navedene specijalizacije koje smo zaposlili u ovoj godini.

Struktura stalno zaposlenih radnika Zavoda na dan 31.12.2015. godine je slijedeća:

- 6 doktora medicine specijalista
- 1 diplomirani ekonomista
- 1 psiholog
- 4 dipl. ing.
- 9 VŠS (medicinske sestre, sanitarni i laboratorijski inženjeri)
- 11 SSS (medicinske sestre, sanitarni i laboratorijski tehničari)
- 3 SSS (administrativno osoblje)
- 2 pralje medicinskog posuđa

S obzirom na određeni nedostatak pojedinih stručnih kadrova potrebnih za ugovaranje poslova s HZZO-om, koristili smo vanjske suradnike putem ugovora o poslovnoj suradnji:

- 1 specijalist psihijatar
- 1 specijalist javnog zdravstva

Aktivnosti

U epidemiološkom praćenju zaraznih bolesti nije bilo značajnijih pojava grupiranja bolesti, odnosno epidemija. Sezonska gripa, koju se tijekom prijašnjih godina pažljivo pratilo zbog mogućnosti izbijanja pandemije, tijekom protekle 2015. godine po prijavljenom broju oboljelih bila je slabijeg intenziteta. Kao i svih godina do sada, smrtnih slučajeva od gripe na području naše županije nije bilo. Možemo zaključiti kako je situacija što se tiče pojavnosti zaraznih bolesti od javno zdravstvenog značaja mirna.

Zavod je u suradnji sa Povjerenstvom za suzbijanje bolesti ovisnosti Virovitičko-podravske županije proveo projekt „U zdravom i čistom okolišu osjećam se zeleno“ financiran od strane Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti koji je bio namijenjen najmlađim učenicima u svrhu razvijanja pozitivnog stava prema zdravom okolišu i poboljšanju vlastitog mentalnog zdravlja. Aktivnosti Zavoda na suzbijanju ovisnosti i zdravstvenoj zaštiti mentalnog zdravlja predstavljene su na nekoliko domaćih, ali i inozemnih stručnih skupova u zemljama u okruženju.

Uključili smo se u nacionalnu akciju pod nazivom „Dani preventive 2015.“ u suradnji sa Medicinskim fakultetom iz Osijeka s kojega su studenti završne godine studija medicine sudjelovali u akciji mjerenja razine ugljičnog monoksida u izdahnu pomoću posebnog uređaja. Podatak o koncentraciji ugljičnog monoksida u krvi govori kolika je sposobnost krvi da opslužuje tijelo kisikom.

Intenzivirali smo suradnju sa udrugom nutricionista Balans iz Osijeka s kojom provodimo preventivne aktivnosti među učenicima osnovnih škola, a koje se odnose na pravilnu prehranu i tjelesnu aktivnost. Tijekom prošle godine provodili smo projekt „Shema školskog voća“, koja se nastavila sa provedbom projekta „Shema školskog mlijeka“.

I dalje provodimo mjerenja koncentracije peludi drveća, trava i korova u vanjskoj atmosferi na području naše županije, te obavještavamo stanovnike naše županije o ustanovljenim vrijednostima i savjetujemo kako se ponašati da bi izbjegli alergijske reakcije.

Od problema s kojima se susrećemo već nekoliko godina unatrag, pa tako i prošle godine, svakako treba spomenuti nedostatak kadrova, posebice doktora medicine pojedinih specijalističkih grana (javno zdravstvo, školska medicina i psihijatrija) za koje se nadamo da ćemo riješiti tijekom narednih godina upućivanjem na specijalističko usavršavanje.

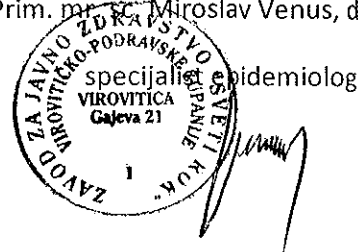
Tijekom 2015. godine, jednako kao i prethodnih godina, Zavod je osigurao redovito usavršavanje za svoje djelatnike upućivanjem na školovanje, stručno-znanstvene kongrese, simpozije, tečajeve i sl. tako da smo, između ostalog, imali zapažen aktivni nastup na 3. Epidemiološkom kongresu sa međunarodnim sudjelovanjem.

Izvešće su izradili:

1. Nikola Kraljik, dr. med., specijalist javnog zdravstva
Djelatnost javnog zdravstva
2. Siniša Brlas, prof.
Djelatnost zdravstvene zaštite mentalnog zdravlja, prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti
3. Slavica Letica - Ramljak, dr. med., specijalist školske medicine
Voditeljica Djelatnosti za školsku medicinu
4. Darija Petrovčić, dr. med., specijalist epidemiolog
Voditeljica Djelatnosti za epidemiologiju i DDD
5. Saša Baranjec, dr. med., specijalist mikrobiolog
Voditelj Djelatnosti za mikrobiologiju
6. Mirjana Špehar, mag. med. biochem.
Voditeljica Djelatnosti za zdravstvenu ekologiju
7. Kristina Blažević, dipl. oec.
Voditeljica Administrativno – tehničke djelatnosti
8. Prim. mr. sc. Miroslav Venus, dr. med., specijalist epidemiolog
Ravnatelj Zavoda

Ravnatelj Zavoda

Prim. mr. sc. Miroslav Venus, dr. med.

REPUBLIKA HRVATSKA
ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
SVETI ROK
VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE
Virovitica, Lj. Gaja 21

Ur. broj: 2189-47-02-16-572
Virovitica, 22.03.2016.

Temeljem članka 58. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (NN 150/08) i članka 18. Statuta Zavoda za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko-podravske županije (dalje : Zavod) Upravno vijeće Zavoda na svojoj 100. sjednici održanoj 22.03.2016. godine, donijelo je

**ODLUKU
O USVAJANJU IZVJEŠĆA O RADU
ZA PERIOD 01.01.-31.12.2015. GODINE**

I

Usvaja se Izvješće o radu Zavoda za javno zdravstvo Sv. Rok Virovitičko-podravske županije za razdoblje 01.01.-31.12.2015. godine

II

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Predsjednik Upravnog vijeća
Mate Tolušić, dipl.oec.

